

Odlingens Kvalitetsgård

version 2023



Inledning

Kvalitetsgård-riktlinjerna är gemensamma riktlinjer för den finländska trädgårdsproduktionen. De finns till för att garantera att trädgårdsprodukterna är trygga, att produktionen belastar miljön så lite som möjligt och att arbetstagarna har goda arbetsförhållanden.

Kvalitetsgård-riktlinjernas uppgift är att stärka företagens goda odlingsmetoder och på det sättet infria kundernas och konsumenternas förväntningar på att de finländska vegetabilieprodukterna är trygga. Med hjälp av kraven kan man dessutom försäkra sig om att arbetstagarnas arbets-säkerhet är av hög klass och att företagens närmiljö belastas så lite som möjligt. Kvalitetsgård-riktlinjerna innehåller de senaste förändringarna i lagstiftningen samt sådana goda metoder inom inhemsk trädgårdsproduktion med hjälp av vilka man kan försäkra sig om att produkterna är rena och trygga. Kvalitetsgård-riktlinjerna kan ses som ett arbetsverktyg som hjälper trädgårdsföretaget att uppfylla marknadens förväntningar och de krav på anteckningar och funktioner som lagstiftningen ställer.

Nationella branschriktlinjer

Kvalitetsgård-riktlinjerna 2023 är en uppdaterad version av den tidigare publicerade "Kvalitetsodling – riktlinjer, version 2020". I denna uppdatering har man beaktat de ändringar i lagstiftningen som gjorts före 1.3.2023. Riktlinjerna har av Livsmedelsverket godkänts som nationella riktlinjer för goda metoder i enlighet med livsmedelslagen. Samtidigt har Livsmedelsverket också granskat avsnitten som gäller växtsundhet och gödselmedel.

Krav som ställs

En grundförutsättning är att kraven i Odlingens Kvalitetsgård ska uppfyllas i företaget.

Punkter i riktlinjerna, som inte gäller prydnadsväxter eller plantproduktion, har märkts med en överkryssad blomsymbol.



I Europeiska unionen har man tagit fram skild lagstiftning för groddproduktion. Denna lagstiftning trädde ikraft i alla medlemsländer 1.7.2013. Produktionen av groddar, som i Finland hittills klassificerats som livsmedelslokal-verksamhet, betraktas framöver som sådan primärproduktion som kräver livsmedelstillsynsmyndighetens godkännande. I författningarna uppställs krav på produktionsgårdarna, på frönas och groddarnas spårbarhet, på importen av frön och groddar och på de mikrobiologiska undersökningarna av groddarna. Författningarna gäller enbart produktion av grodda frön dvs. groddar, inte för produktion av skott.



Punkter i riktlinjerna, som gäller enbart groddproduktion, är märkta med en groddsymbol.

Auditeringar och självutvärdering

Odlaren tillåter en av Inhemska Trädgårdsprodukter rf befullmäktigad part att värdera och följa upp produktionen och produkterna till den del som berörs av dessa riktlinjer. Auditeringsreglerna och kvalitetskriterierna finns på adressen <https://kasvikset.fi/sv/for-odlare/kvalitetsgard/>.

Kvalitetsgårdsauditeringar utförs vart fjärde år. Däremellan skall odlaren, två år efter den senaste auditeringen, göra en självutvärdering.

Förutsättningar för användningen av Hjärtbladsmärket är: godkänd auditering, självutvärdering, betald marknadsföringsavgift, samt skriftligt kontrakt med Inhemska Trädgårdsprodukter om märkesanvändningen.

Bruksrätten till riktlinjerna och Hjärtbladsmärket



För att få använda Hjärtbladsmärket, som administreras av Inhemska Trädgårdsprodukter rf, förutsätts att man i produktionen som märkts med märket följer Kvalitetsgård-riktlinjerna. Inhemska Trädgårdsprodukter rf innehar bruksrätten till Kvalitetsgård-riktlinjerna och administrerar dem. Inhemska Trädgårdsprodukter rf förbehåller rätten att ändra och uppdatera denna version av Kvalitetsgård-riktlinjerna. Den senaste uppdaterade versionen finns på Inhemska Trädgårdsprodukter rfs hemsidor.

Rätt att använda Hjärtbladsmärket kan beviljas företag som i Finland odlar vegetabilier och/eller förpackar finländska vegetabilier. Förpackaren ansvarar för kvaliteten och därmed kan företag som förmedlar vegetabilier inte få rätt att använda märket. Företagen fyller i en kontraktsblankett som beställs från föreningen eller skrivs ut från webbsidan. Den undertecknade kontraktsblanketten skickas till Inhemska Trädgårdsprodukter, där styrelsen behandlar kontraktet. Det godkända kontraktet sänds till företagaren.

Kontraktsblanketten finns på adressen www.kasvikset.fi under fliken För odlare / Avtal om Hjärtbladsmärkets användningsrätt.

Stödmaterial och tilläggsinformation

För trädgårdsföretagarna finns det stödmaterial som gör det lättare att ta i bruk riktlinjerna. Stödmaterialiet omfattar blankettmodeller, anvisningar och artiklar.

Länk till stödmaterialiet finns på adressen <https://kasvikset.fi/sv/for-odlare/kvalitetsgard/>.

Inhemska Trädgårdsprodukter rf
www.kasvikset.fi

Innehållsförteckning

Inledning

- A. Odlingsplats, produktionsutrymmen, utrustning och underhåll (punkterna A1 – A9)
- B. Odling (punkterna B1 – B28)
- C. Åtgärder efter skörd samt försäljning (punkterna C1 – C16)
- D. Energianvändning och miljökonsekvenser (punkterna D1 – D12)
- E. Ansvarsfull användning av arbetskraft (punkterna E1 – E11)

Pärbild:

Koivistoisen Mansikkapaikka, fotograf AnnaMarja Vilander

A. Odlingsplats, produktionsutrymmen, utrustning och underhåll

I mån av möjlighet väljs och skapas odlingsplats samt produktionsutrymmen och –förhållanden så, att det är så liten risk som möjligt för förekomst av växtskadegörare och för människor farliga patogener. I växthus bör man kunna reglera odlingsförhållandena så att de motsvarar kraven och sålunda minska möjligheterna för förekomst av växtsjukdomar och skadedjur. Med regelbundna serviceåtgärder säkerställer man en fortgående och trygg verksamhet.

A1	Odlingsplats, produktionsutrymmen, utrustning och underhåll	Odlingsplatsens riskutvärdering	Uppfylls regeln?		
			ja	nej	berör ej
	Har risutvärdering för odlingsplatsen utförts och har resultaten beaktats? Finns behövliga restanalyser tillgängliga? -- Baserar sig på lagstadgat krav, gäller alla. IPM lagstiftningen förpliktar till att reda ut odlingshistorian. -- Belägg: behövliga restanalyser ska visas upp, likaså riskutvärderingen för odlingsplatsen som skall göras	För alla odlingsplatser som används (även arredemarker) ska åtminstone följande odlingsrisker utredas och bedömas för minst tre år: • tidigare användning av åkerskiftet eller produktionsplatsen • om det på produktionsplatsen har odlats pryd- nadväxter, skall restanalys tas från bottenjorden innan odling av vegetabilier påbörjas • ligger åkerskiftet eller produktionsplatsen nära föroreningskällor (trafik, tung industri, avstjälningsplats, gruvdrift, el. dyl.) • ligger skiftet eller produktionsplatsen på grundvattenområde • finns det eventuella bekämpningsbeslut gällande karantänväxtskadegörare • produktionsplatsens lämplighet för odling av växten i fråga • bruk av på avloppsslam baserade produkter under de senaste fem åren • om avloppsslam har satts ut på åkern, kan vegetabilier odlas på detta skifte tidigast fem år efter utsättningen av slammet • åkerskiftets kadmiumanrikning från gödselmedel (anrikningen får vara högst 7,5 g Cd/ha under en tidsperiod på 5 år) – JSMf 7/2012 om de allmänna principerna för integrerat växtskydd – JSMf 12/12, och 7/2013 (ändring till JSMf 24/11) – JSMf 24/2011			
A2	Odlingsplats, produktionsutrymmen, utrustning och underhåll	Anmälan om ett primärproduktionsställe	Uppfylls regeln?		
			ja	nej	berör ej
	 Har anmälan om ett primärproduktionsställe gjorts till kommunens livsmedelstillsyn? Har man meddelat om väsentliga förändringar i verksamheten? -- Lagstadgat krav - gäller ätliga produkter -- Belägg: muntlig redogörelse Om det råder osäkerhet huruvida relevant anmälan gjorts och är aktuell ska man begära att kommunens livsmedelsinspektör kontrollerar registrerad information. OBS! För groddproduktion gäller kravpunkt A3	Anmälan om ny verksamhet skall lämnas skriftligen eller i elektroniskt format senast fyra veckor innan verksamheten inleds eller ändras. Företagaren skall också omgående, om avbrott i verksamheten och om att verksamheten upphör. I sin anmälan skall företagaren lämna följande uppgifter: • företagarens namn och adress samt övriga behövliga kontaktuppgifter • företagarens företags- och organisationsnummer, lägenhetssignum eller kundbeteckning, eller personbeteckning • primärproduktionsställets adress och kommun och vid behov, dess namn • uppgifter om verksamhetens art och omfattning • uppskattad tidpunkt för verksamhetens inledning Anmälan kan göras endera på en blankett som erbjuds av kommunen eller på Livsmedelsverkets blankett (Anmälan om ett primärproduktionsställe). – Livsmedelslag 297/2021, 8§ – JSMf om livsmedelshygien 318/2021, 2§			

A3	Odlingsplats, produktionsutrymmen, utrustning och underhåll	Godkännande av groddproduktionsställe	Uppfylls regeln?		
			ja	nej	berör ej
	Finns dokument som visar att tillsynsmyndighet godkänt groddproduktionsstället? -- Lagstadgat krav, gäller enbart produktion av groddar Kravet på godkännande av groddproduktionen gäller inte småskalig groddproduktion. Med småskalig verksamhet med låg risk menar man produktion, där groddar säljs direkt till konsumenten högst 5 000 kg/a eller till detaljhandeln högst 5 000 kg/a. Det är inte fråga om en sammansatt mängd, utan ifall någondera överstigs (t.ex. en försäljning på 7 000 kg direkt till konsumenten och 3 000 kg till detaljhandel), betyder att verksamheten inte tolkas som småskalig eller av låg risk. -- Belägg: muntlig redogörelse. Om det råder osäkerhet huruvida relevant anmälan gjorts och är aktuell ska man begära att kommunens livsmedelsinspektör kontrollerar registrerad information.	Produktion av groddar är sådan primärproduktion som kräver livsmedelstillsynsmyndighetens godkännande. Nya groddproduktionsställen ansöker om godkännande av sin primärproduktion hos livsmedelstillsynsmyndigheten i den egna kommunen. Det är på livsmedelsföretagarnas ansvar att låta godkänna sina groddproduktionsställen. Arbetsredskap skall vara funktionella och lätta att underhålla och det skall finnas ändamålsenliga utrymmen för deras rengöring och förvaring. Det skall finnas tillräckligt med hushållsvatten tillgängligt. Utrymmen och redskap skall hållas rena och de skall vid behov desinficeras. Man skall dessutom efterfölja personalens hygiendirektiv och direktiv för hygienisk groddtransport. – (EG) nr 852/2004 (allmänna hygienförfordningen), bilaga I – (EU) nr 210/2013 om godkännande av anläggningar som producerar groddar – JSM pressmeddelande 12.1.2017			
A4	Odlingsplats, produktionsutrymmen, utrustning och underhåll	Tvättmöjligheter	Uppfylls regeln?		
			ja	nej	berör ej
	Finns det adekvata råd för handtvätt och lämpliga handtvättsmöjligheter? -- Kvalitetsgårdskrav, gäller alla -- Belägg: visuell granskning	- Företagets toalett- och duschutrymmen ska vara lämpliga och man ska regelbundet se till att de är rena och prydliga. - Det bör finnas lämpliga möjligheter till handtvätt (rent vatten, doftfri flytande tvål, engångshanddukar). - Råd för handtvätt i en för arbetstagarna begriplig form ska fästas på lämpligt ställe (t.ex. på toalett-dörren). - Förutom vid toalettutrymmena ska möjlighet till handtvätt ordnas på avlägset belägna produktionsplatser, där man i arbetet rör vid ätliga produkters yta (t.ex. i samband med skörd).			
A5	Odlingsplats, produktionsutrymmen, utrustning och underhåll	Renhållning	Uppfylls regeln?		
			ja	nej	berör ej
	Sköts renhållningen korrekt? Är tvättvattnet för ytorna organoleptiskt lämpligt för livsmedelsproduktion? (OBS! Skärpta krav gäller för groddproduktion, jmf. punkt B2). Använder man för livsmedelsproduktion godkända rengörings- och desinfektionsmedel? Om maskiner eller utrustning kommer i kontakt med livsmedel, används det för dem smörjmedel som är lämpliga för livsmedelsproduktion? -- Lagstadgat krav, gäller ätliga produkter -- Belägg: visuell granskning	- Återanvändbara förpackningar samt utrustning och ytor som kommer i kontakt med produkterna rengörs regelbundet och på så sätt förhindrar man att de smutsas ned och utsätts för mikrober. - Genom regelbunden desinficering av skötselredskap förhindras spridning av sjukdomsalstrare från växt till växt. - I maskiner och utrustning, med vilka man hanterar livsmedel, används smörjmedel lämpliga för livsmedelsbruk. - Ytor och skötselredskap som kommer i kontakt med livsmedel tvättas och/eller desinficeras enbart med tvättmedel som är lämpliga för livsmedelsbruk. - För att undgå rester ska tvätt- och desinfektionsmedel alltid noga sköljas bort med rent vatten från ytor som är i kontakt med livsmedel. - Vatten som används för rengöring i primärproduktion får inte innehålla främmande lukt, smak eller mikrober, parasiter eller främmande ämnen i sådan mängd att det kunde utgöra säkerhetsrisk för produkterna eller livsmedel som utvinns av dem.			

A6	Odlingsplats, produktionsutrymmen, utrustning och underhåll	Splitterskydd	Uppfylls regeln?		
			ja	nej	berör ej
	Har man förhindrat att glas eller hård plast kan hamna i produkter eller produktförpackningar? -- Lagstadgat krav, gäller åtliga produkter -- Belägg: visuell granskning och muntlig redogörelse	I packeriutrymmen ska man se till att främmande föremål inte kan hamna i produkterna eller produktförpackningar. • I packeriutrymmen skyddas lysrör och glödlampor så, att glassplitter inte kommer i produkter eller produktförpackningar om en lampa går sönder. Alternativt kan man ta i bruk anvisningar med städrutiner och förfaringssätt i händelse av att glas eller hårdplats går sönder. – (EG) nr 852/2004 (allmänna hygienförordningen)			
A7	Odlingsplats, produktionsutrymmen, utrustning och underhåll	Vågar	Uppfylls regeln?		
			ja	nej	berör ej
	Har vågar som använts i företaget verifierats (kalibrerats) enligt kraven? Granskas vågarna inom egenkontrollen varje vecka under försäljningssäsongerna? -- Lagstadgat krav, gäller alla -- Belägg: visuell granskning, skriftlig kröningssmärkning (klistermärke), samt muntlig redogörelse av egenkontrollen	• Vågar, mätare och sensorer ska regelbundet underhållas och verifieras. • Verifiering av vågar ska göras minst med tre års mellanrum av ett av Tukes godkänt granskningsorgan. • Dessutom granskas vågar i egenkontrollen med tyngder och de tareringskontrolleras minst varje vecka under försäljningssäsongen. – Lag om mätinstrument 707/2011 – Mera aktuell lagstiftning med sökorden: "Tukes vågen ska verifieras"			
A8	Odlingsplats, produktionsutrymmen, utrustning och underhåll	Växtskyddssprutor	Uppfylls regeln?		
			ja	nej	berör ej
	Kontrolleras växtskyddssprutorna före säsongens/användningens början? Är sprutan som använts i gott skick och trygg att använda? Rengörs sprutan efter användningen? Har spridningsutrustning som skall testas, testats av en auktoriserad testutförare i enlighet med den tidtabell som krävs? -- Baserar sig på lagstadgade krav, gäller alla företag, som använder växtskyddsmedel -- Belägg: skriftlig märkning om sprutans godkännande, samt muntlig redogörelse över rengöringen och egenkontrollen av sprutan.	Växtskyddsmedel får spridas ut bara med för ändamålet lämpliga redskap som är trygga och i gott skick. Spridningsutrustningen ska rengöras efter användningen. Sprutans funktion kontrolleras regelbundet minst en gång i året, så försäkras man sig om att utrustningen fungerar riktigt. På sprutor kontrolleras man med hjälp av fem minuters vattensprutning åtminstone munstyckens funktion, spruttrycket samt fogar och slangar med tanke på eventuellt läckage. Anteckningar görs över utförd egenkontroll. För yrkesmässig spridning av växtskyddsmedel får man använda enbart spridningsutrustning, för vilken man försäkrat sig om korrekt funktion genom av myndigheterna godkänd testning i enlighet med den tidtabell som anges i JSM:s förordning (testningsskyldigheten gäller endast sådana sprutor som omfattas av testkravet – tilläggsuppgifter ger Tukes). Protokoll görs upp över test av spridningsutrustningen, och de godkända spridningsredskapen märks med tecken för godkännande. Intyg över spruttest ska arkiveras i minst fem år. – Lag om växtskyddsmedel 29.12.2011/1563 – JSMf 4/2016, ändring 8/2017			

A9	Odlingsplats, produktionsutrymmen, utrustning och underhåll	Egenkontrollbeskrivning	Uppfylls regeln?		
			ja	nej	berör ej
	Har företaget en aktuell beskrivning av egenkontrollen? -- Planeringen och genomförandet av egenkontroll är ett lagstadgat krav. Ett krav på <i>skriftlig</i> egenkontrollbeskrivning är ett Kvalitetsgård krav som gäller alla. -- Belägg: uppdaterad skriftlig egenkontrollbeskrivning	Företaget bör göra upp en skriftlig egenkontrollbeskrivning över hur produktsäkerhetsrisker hanteras. Egenkontrollbeskrivningen ska vid behov uppdateras. I den skriftliga beskrivningen ska redogöras för åtminstone följande åtgärder: • renhållning av produktionsutrymmen, packeri och lager • renhållning av utrustning och transportredskap, kontroll av produkternas renhet, • undersökningar samt sensorisk bedömning av bevattnings- och tvättvatten, • förebyggande åtgärder och bekämpning av fåglar, gnagare och insekter i produktionsutrymmen, packeri och lager, • lagring och hantering av avfall • kontroll av växtmaterial som kommer in i företaget innan det överförs till produktionsplatsen • användning och lagring av växtskyddsmedel, gödselmedel och andra gödselpreparat samt • produktionshygienrutiner (alla produkter) och livsmedelshygienrutiner (ätliga produkter)			

B. Odling

Jorden kalkas, växtbeståndet gödslas och bevattnas enligt odlingsväxtens behov, för att växterna effektivt ska tillgodogöra sig närings-ämnen och så lite som möjligt urlakas i miljön. Med olika åtgärder strävar man till att så effektivt som möjligt förebygga förekomst av växtsjukdomar och skadegörare. Bekämpningsåtgärder baserar sig alltid på ett konstaterat behov och de utförs målinriktat. Företagen antecknar produktionsåtgärder, vilket gör det möjligt att jämföra odlingsåtgärder och att evaluera dem för att utveckla produktionen.

B1	Odling	Bevattningsvattnets kvalitet	Uppfylls regeln?		
			ja	nej	berör ej
	På odlingen ska man försäkra sig om att bevattningsvattnet är lämpligt till bevattning. Om bevattningsvattnet kommer i kontakt med ytan på ätliga växtdelar, har analys på vattnets kvalitet utförts? Finns analysresultaten från vattenanalysen? Har analysresultaten arkiverats den tid lagen förutsätter? -- Lagstadgat krav, gäller ätliga produkter -- Belägg: muntlig redogörelse, relevanta undersökningsresultat Obs! Det finns specifika krav på vatten för groddar, se punkt B2.	Inget vatten som används för bevattning (inte heller recirkulerat bevattningsvatten) får innehålla främmande lukt, smak eller mikrober, parasiter eller främmande ämnen i den grad att det kan utgöra en risk för produkternas eller av dem tillverkade livsmedelssäkerhet. Sådant bevattningsvatten, som vid bevattning kommer i direkt kontakt med ytan på växtens ätliga delar, ska undersökas minst med tre års mellanrum samt innan en brunn eller annan egen vattenkälla tas i bruk. Ur vattnet ska analyseras minst Escherichia coli –bakteriehalten och halten av intestinala enterokocker. Dessutom skall man undersöka färg och lukt, samt då det är fråga om naturenligt vatten även cyanobakterieförekomst. Det undersökta bevattningsvattnet får inte ha Escherichia coli – bakterier mer än 300 cfu/100 ml, intestinala enterokocker mer än 200 cfu/100 ml, avvikande färg eller lukt eller massförekomst av blågröna alger. Vattenundersökningarna ska göras i ett laboratorium godkänt egenkontrolllaboratorium, eller laboratorium godkänt för undersökning av myndighetsprover, eller i ett nationellt jämförelselaboratorium. Förutom undersökningarna skall den som använder vattnet sensoriskt bedöma vattnets lukt och färg. Bedömningen ska dokumenteras. Undersökningarna skall göras före vattnet tas i bruk, till exempel före man tar i bruk en ny vattentäkt, t.ex. brunn. Resultatet från den färskaste undersökningen skall förvaras på ett sådant sätt, att man vid behov på begäran kan visa upp det eller retroaktivt sända det till tillsynsmyndighet. Vattnet behöver inte undersökas ifall man använder vatten från vattenverk. – JSMf om livsmedelshygien 318/2021			

B2	Odling	Vattnets- och fröpartiets mikrobiologiska kvalitet i groddproduktion	Uppfylls regeln?		
			ja	nej	berör ej
	Har man i produktionen av groddar låtit utföra de laboratorietester som krävs för vattnet och fröpartierna? --- Lagstadgat krav, gäller enbart produktion av groddar Kravet på godkännande av groddproduktionen gäller inte småskalig groddproduktion. Med småskalig verksamhet med låg risk menar man produktion, där groddar säljs direkt till konsumenten högst 5 000 kg/a eller till detaljhandeln högst 5 000 kg/a. Det är inte fråga om en sammansatt mängd, utan ifall någondra överstigs (t.ex. en försäljning på 7 000 kg direkt till konsumenten och 3 0000 kg till detaljhandel), betyder att verksamheten inte tolkas som småskalig eller av låg risk. -- Belägg: analysresultat från behövliga vatten och fröpartiprovtagningar (<i>STEC</i> = shigatoxin producerande <i>E. coli</i> -bakterier)	Med vattnet som används vid produktion av groddar avses det vatten, som används för tvätt av fröna, bevattning och uppdrivning av groddarna och för rengöring och sköljning av produkter, ytor, utrustning och redskap. Vattnet skall fylla de kvalitetskrav som gäller för hushållsvatten. Ifall man i groddproduktionen använder hushållsvatten från vattenverk och aktören har information om vattnets kvalitet, behövs inga ytterligare vattenkvalitetundersökningar. Detta gäller ifall inte aktörens egen verksamhet, ss recirkulering av vatten eller annan behandling, ger orsak till undersökning av vattnet. Vattnet som används vid produktion av groddar skall som förordningen om primärproduktion (1368/2011) säger undersökas med tanke på minst de saker som nämns i bilaga II till social- och hälsovårdsministeriets förordning (401/2001) om kvalitetskrav på och kontrollundersökning av hushållsvatten i små enheter. Undersökningarna skall göras innan vattnet tas i användning och därefter med minst tre års intervall. Varje fröparti skall testas med avseende på salmonella och STEC innan det tas i användning. Testningen skall ske i enlighet med Livsmedelsverkets direktiv. Utöver det skall också listeriakraven på groddar (ätfärdigt livsmedel) beaktas i enlighet med förordningen om mikrobiologiska kriterier bilaga I punkt 1.2 eller 1.3. – JSMf om livsmedelshygien 318/2021, 8§ – SHMf 401/2001 om kvalitetskrav på och kontrollundersökning av hushållsvatten i små enheter – (EG) nr 2073/2005 om mikrobiologiska kriterier för livsmedel, inkl. ändringar – Livsmedelsverkets direktiv, se www.ruokavirasto.fi med sökorden "mikrobiologiska krav"			
B3	Odling	Växtmaterialets sundhet	Uppfylls regeln?		
			ja	nej	berör ej
	Hör företagaren till Livsmedelsverkets växtskydds- och plantmaterialregister? -- Lagstadgat krav, gäller alla -- Belägg: muntlig redogörelse	Man måste registrera sig i Livsmedelsverkets växtskydds- och plantmaterialregister om man professionellt producerar eller levererar växter som kräver växtpass eller importerar eller exporterar produkter som förutsätter växtsundhetsintyg. (Registreringskravet gäller även all potatis.) Producenter, marknadsförare etc. av plantmaterial hör dessutom till plantmaterialregistret. Registreringskravet gäller regelbunden och fortlöpande verksamhet. Företag som hör till registret ska ha en växtsundhetsansvarig, som känner till kraven som lagen om växters sundhet samt plantmateriallagen ställer på ifrågavarande produktion. – Tilläggsinformation: https://ruokavirasto.fi/sv/vaxter/registrering/registrering – Lagen om plantmaterial 1205/1994 – Växtskyddslag 1110/2019			

B4	Odling	Växtmaterialens sundhet	Uppfylls regeln?		
			ja	nej	berör ej
	Känner odlaren till och beaktar odlaren sundhetsbestämmelserna som gäller odlade växtarter? -- Lagstadgat krav, gäller alla -- Belägg: muntlig redogörelse	Man bör känna till vilka eventuella begränsningar som gäller import av odlingsväxter till Finland, till exempel importförbud samt krav på växtpass och sundhetsintyg. -- – EU-växtskyddsförordningen(2016/2031) – JSMf:s förordningar som grundar sig på Lagen om plantmaterial 1205/1994 – Kommissionen genomförande förordning (EU) (2019/2072)			
B5	Odling	Växtpass	Uppfylls regeln?		
			ja	nej	berör ej
	Är odlaren förpliktad att använda växtpass och vad uppges för växternas del vid användandet av växtpass? Har egenkontrollen utförts korrekt innan växtpass utfärdas och är kontrollerna dokumenterade? -- Lagstadgat krav, gäller alla växter ämnade för plantering vid förmedling till annan yrkesmässig part, samt päronpestens värdväxter vid förmedling till konsumenter. -- Belägg: relevanta anteckningar över utförd granskning, relevanta växtpass- och plantintygsmärkningar, samt spårbarhetsinformation	Kravet på växtpass gäller alla växter inom partihandel ämnade för plantering, så som: • Plantmaterial för yrkesmässig odling • Sticklingar, ympkvistar o.dyl. förökningsmaterial • Plantskoleväxter, krukväxter, och grönväxter Ett växtpass är obligatoriskt alltid då man till yrkesmässig part säljer växter avsedda att planteras, samt i yrkesmässig distansförsäljning av plantskoleväxter. Växtpasskrav gäller även päronpestens värdväxter vid försäljning av plantor till konsumenter. Växter som är ämnade för plantering (plantor, kruk- och utplanteringsväxter mm.) ska vara fria från karantän- och kvalitetsskadegörare. Plantmaterial ska i praktiken vara fritt från även andra skadegörare. För spårbarhetens skull skall växter och plantmaterial ämnade för plantering förses med växtpass- och plantintygsmärkningar. Innan ett växtpass utfärdas på produktionsplatsen, ska växterna granskas (som egenkontroll) beträffande karantän- och kvalitetsskadegörare. Granskningen och observationerna ska antecknas. Uppgifterna om utfärdade växtpass, informationen om utförda kontroller inom egenkontrollen och växtens spårbarhetsinformation ska arkiveras i 3 år. -- – EU:s växtskyddsförordning (2016/2031) – Livsmedelsverkets webbsidor www.ruokavirasto.fi med sökordet "användning av växtpass"			
B6	Odling	Odlingsanteckningar	Uppfylls regeln?		
			ja	nej	berör ej
	Finns alla behövliga anteckningar om odlingsåtgärder? -- Lagstadgat krav, gäller alla -- Belägg: odlingsanteckningar -- – Lagen om gödselmedel 711/2022 – SRF 1250/2014 (nitratförordningen) – SRF 64/2023 om användning av gödselprodukter och naturgödsel som innehåller fosfor – JSMf 24/11 – Guide om krav på journalföring av jordbruksproduktion	Odlingsåtgärder som utförs på gården antecknas kontinuerligt. Odlingsanteckningarna ska sparas 5 år. Odlingsanteckningarnas arkiveringstid inom miljöersättningen är hela anslutningsperioden + 4 år. Produktionsåtgärder och mängden produktionsinsatser ska antecknas. Produktionsåtgärderna kan antecknas till exempel på skifteskort, ur vilka man efteråt kan utläsa minst följande saker: • förökningsmaterial, sorter samt mängden av dessa • odlingsåtgärdernas tidpunkter • gödselmedel (oorganiska och organiska) och lösningskoncentrationer • skörd: kg/m², st/m², ton/ha, kg/ha, st/ha, eller totalskörd ton, kg eller st. • anteckningar om växtskyddsåtgärder som nämns i punkt B7			

B7	Odling	Växtskyddsanteckningar	Uppfylls regeln?		
			ja	nej	berör ej
	Finns alla behövliga anteckningar om växtskyddsåtgärder? Finns också den växtskyddsansvarigas (personen som tekniskt ansvarar för beslut att använda växtskyddsmedel och om dosering) namn i anteckningarna? -- Lagstadgat krav, gäller alla -- Belägg: odlingsanteckningar – JSMf 7/2012 om de allmänna principerna för integrerat växtskydd – (EG) N:o 1107/2009 (växtskyddsförordningen) – Lag om växtskyddsmedel 2011/1563 – Guide om krav på journalföring av jordbruksproduktion (Livsmedelsverket)	Växtskyddsmedel som används på gården och bekämpningsåtgärderna antecknas kontinuerligt. Anteckningar om växtskyddsmedel ska sparas 3 år. Åtminstone följande noteringar ska göras om växtskyddsåtgärder: • växt som behandlats, • platsen där bekämpning utförts (åkerskifte eller växthusavdelning), • behandlingsdatum, • handelsnamn för växtskyddsmedlet som använts, • antingen brukskoncentration eller bruksmängd • karenstid. Karenstiden kan också antecknas på bekämpningsmedelslagrets inventeringslista eller annat motsvarande ställe. • utredning över för vilket behov växtskyddsarbetet har utförts, dvs. iakttagelser om ogräs, sjukdomar och skadegörare • namnet på den som utfört växtskyddsarbetet samt • den växtskyddsansvarigas namn			
B8	Odling	Växtskyddsexamen	Uppfylls regeln?		
			ja	nej	berör ej
	Finns på gården en namngiven person som ansvarar för växtskyddsåtgärder, beslut att använda växtskyddsmedel och doseringar? Har den växtskyddsansvariga och personen som utför växtskyddet, om detta är en annan person än den växtskyddsansvariga, ett giltigt intyg över växtskyddsmedelsexamen? Om växtskyddsarbetet på gården eller i företaget utförs av en entreprenör, finns kopia av entreprenörens växtskyddsexamenintyg? -- Lagstadgat krav och Kvalitetsgårdskrav som gäller alla -- Belägg: examensintyg och ansvarspersonens namn i odlingsanteckningarna	För alla som yrkesmässigt använder växtskyddsmedel krävs att man med fem års mellanrum avlägger en av Tukes godkänd examen om hantering och användning av växtskyddsmedel. – Lag om växtskyddsmedel 2011/1563			
B9	Odling	IPM / Profylax, växtmaterialens sundhet	Uppfylls regeln?		
			ja	nej	berör ej
	<i>Alla odlare:</i> Kontrollerar odlaren förökningsmaterialens sundhet innan det flyttas till odlingsplatsen? -- Kvalitetsgårdskrav, gäller alla -- Belägg: muntlig redogörelse <i>Företag som utfärdar växtpass:</i> Finns bokföring över egenkontrollen, d.v.s. mottagningsgranskningarna? -- Lagstadgat krav, gäller alla företag som utfärdar växtpass. -- Belägg: bokföring över granskningarna inom egenkontrollen	Man försäkrar sig om att förökningsmaterial som kommer till gården inte har synliga tecken på skadegörare eller sjukdomar. Kontrollen sker till exempel så, att man visuellt granskar att det inte finns sjukdomar eller skadegörare på förökningsmaterialen eller plantorna innan de flyttas till den egentliga odlingsplatsen Företag som utfärdar växtpass ska genomföra lagstadgad egenkontroll, vilket i det här fallet innebär en mottagningskontroll. Mottagningskontrollen ska dokumenteras och bokföringen bevaras i 3 år tillsammans med övriga egenkontrollnoteringar. – EU:s växtskyddsförordning 2016/2031, art. 87 & 90 – egenkontrollinstruktioner: https://www.ruokavirasto.fi/sv/vaxter/tradgardsplanter/produktion/egenkontroll/			

B10	Odling	IPM / Profylax, sortval	Uppfylls regeln?		
			ja	nej	berör ej
	Är odlaren insatt i de till buds stående sorternas motståndskraft mot sjukdomar och används i mån av möjlighet resistent sorter? -- Lagstadgad IPM -princip, gäller alla -- Belägg: muntlig redogörelse	I odlingen favoriseras sorter, som har så god motståndskraft som möjligt mot växtsjukdomar och skadedjur. Vid sortval bekantar man sig med de uppgifter förädlaren ger om sortens motståndskraft mot växtsjukdomar och skadegörare. -- JSMf 7/2012 om de allmänna principerna för integrerat växtskydd			
B11	Odling	IPM -principer	Uppfylls regeln?		
			ja	nej	berör ej
	Använder man i odlingen förebyggande bekämpningsmetoder, iakttagelser av skadegörare och biologisk, mekanisk och fysikalisk (t.ex. flamning) bekämpning som huvudsakliga kontrollmetoder? -- Lagstadgad IPM -princip, gäller alla -- Belägg: muntlig redogörelse	Förebyggande åtgärder är till exempel: • tillräckligt växelbruk • god odlingshygien • sorter som är så motståndskraftiga som möjligt mot sjukdomar och skadegörare, • rätt styrning av växthusklimatet, • regelbundna sjukdoms- och skadedjursiakttagelser • vid behov punktbekämpning. Om det är nödvändigt att använda växtskyddsmedel, bekämpas skadegörarna med sådana medel, som så lite som möjligt stör den biologiska bekämpningen. -- JSMf 7/2012 om de allmänna principerna för integrerat växtskydd Växtskyddslag 1110/2019			
B12	Odling	IPM / Profylax, odlingshygien	Uppfylls regeln?		
			ja	nej	berör ej
	Växthuset rengörs innan odlingen startar och under odlingens gång upprätthålls god odlingshygien. ---- Obligatoriskt krav som grundar sig på lagstadgad IPM-princip, samt myndighetskrav (Livsmedelsverket), gäller växthusodlare -- Belägg: muntlig redogörelse	Odlingshygien upprätthålls till exempel med följande åtgärder: • vid ingången till växthusen placeras desinficeringsbassänger för rengöring av skodon, • skötselredskap och produktionsutrymmen desinficeras regelbundet och på så sätt förhindrar man skadegörare att spridas från planta till planta, • arbetstagarna förflyttar sig så att växtskadegörare så lite som möjligt sprids från ett växthus till andra, • odlingen planeras i mån av möjlighet så, att växthusavdelningarna vid behov kan isoleras och blockhus indelas i avdelningar för att hindra att växtskadegörare sprids, • på odlingen planeras också åtgärder för att minska risken för växtsjukdomar och skadegörare som beror på besökare, lånade maskiner, plantor och annat förökningsmaterial • man försäkrar sig om att organiska gödselmedel är riskfria gällande till exempel växtsjukdomar och hygien.			
B13	Odling	IPM / Observation och uppföljning	Uppfylls regeln?		
			ja	nej	berör ej
	Följer man fortlöpande med förekomsten av sjukdomar och skadegörare för att säkerställa bekämpning i rätt tid? -- Kvalitetsgårdskrav, som baserar sig på lagstadgade skyldigheter -- Belägg: visuell granskning av uppföljningsredskap och/eller dokument	För att säkerställa att bekämpning utförs i rätt tid följer man fortlöpande med förekomsten av sjukdomar och skadegörare. Uppföljningen kan göras till exempel genom observation av växtbeståndet, med feromonfällor, limfällor och regionala eller nationella system för uppföljning av sjukdomar och skadegörare. Dessutom kan man följa med väderleksinformation såsom luftfuktighet och värmesummor och med hjälp av dem bedöma behovet av bekämpning. -- JSMf 7/2012 om de allmänna principerna för integrerat växtskydd			

B14	Odling	IPM / Resistenshantering	Uppfylls regeln?		
			ja	nej	berör ej
	Har man följt försäljningsemballagets och/eller andra direktiv för att förhindra att resistens utvecklas och för att säkerställa att växtskyddsmedlet behåller sin effekt? -- Lagstadgat krav, gäller alla som använder växtskyddsmedel -- Belägg: odlingsanteckningar, bruksanvisningar	• Växtskyddsmedel väljs så, att det inte kan utvecklas skadegörarpopulationer som är motståndskraftiga mot växtskyddsmedlen. • På gården följer man direktiv om hur man kan använda växtskyddsmedel som hör till olika kemiska grupper eller har olika funktionsprinciper. Genom att variera verksamma substanser eller grupper av verksamma substanser förhindrar man uppkomsten av resistent skadegörarpopulationer. • Anteckningar som gäller växtskyddsmedel ska förvaras i tre år. – Lagen om växtskyddsmedel 29.12.2011/1563 – JSMf 7/2012 om de allmänna principerna för integrerat växtskydd – Guide om krav på journalföring av jordbruksproduktion (Livsmedelsverket)			
B15	Odling	IPM / Växtskyddsriskerna minskas, tvätt av spruta	Uppfylls regeln?		
			ja	nej	berör ej
	Töms tvättvattnet från växtskyddstanken enligt föreskrifter och hur? -- Lagstadgat krav, specificeras i säkerhetsdatabladet för varje medel, gäller alla företag i vilka växtskyddsmedel används -- Belägg: muntlig redogörelse	• Överlopps växtskyddsmedelslösning och tankens tvättvatten hanteras så, att de inte utgör fara för närmiljön. • Före växtskyddsarbetet beräknas den lösningsmängd som behövs. Om det trots noggranna beräkningar blir växtskyddsmedelslösning över, sprids den ut på för ändamålet lämpligt mikrobiologiskt aktivt impediment (inte på grus, stenglägning, cement, sand) eller på en biobädd. Det är också möjligt att för ändamålet använda en tvättstation med skilt kärl för uppsamling av tvättvattnet. Överbliven lösning kan också spridas ut i växtbeståndet med beaktande av att tillåtna behandlingskoncentrationer inte överskrids. • Tankens tvättvatten behandlas på samma sätt som överbliven lösning. Då man gör sig av med överbliven växtskyddsmedelslösning eller tvättvatten ska man försäkra sig om att lösning inte kommer ut i vattendrag eller i avloppsnätet. – Tilläggsinformation på preparatets försäljningsförpackningar och säkerhetsdatablad			
B16	Odling	IPM / Minskande av växtskyddsrisiker och förpackningsavyttrande	Uppfylls regeln?		
			ja	nej	berör ej
	Avyttras tomma växtskyddsmedelsförpackningar enligt föreskrifter? -- Lagstadgat krav som specificeras i produktsäkerhetsbladet, gäller alla företag, i vilka växtskyddsmedel används -- Belägg: muntlig utredning	Växtskyddsmedelsförpackningar som tömts då man blandat till växtskyddsmedelslösningar, sköljs ur noggrant tre gånger med vatten och sköljvattnet töms i spruttanken (inte i avloppet). Ursköljda tomma växtskyddsmedelsförpackningar förs med brännbart blandavfall till avfallsinsamling eller till separat organiserad insamling av tomma växtskyddsmedelförpackningar. – Avfallslag 2011/646 – Lag om ändring av avfallslagen 714/2021			

B17	Odling	IPM / Växtskyddsrisiker minskas, varningsmärkning	Uppfylls regeln?		
			ja	nej	berör ej
	Är växthusavdelningar där bekämpningsmedelsbehandlingar utförts försedda med varningsskylt, på vilken meddelas vilket växtskyddsmedel som använts och när det är tryggt att beträda produktionsutrymmet igen? -- Lagstadgad IPM princip, gäller alla -- Belägg: visuell granskning eller muntlig redogörelse	Växthus och växthusavdelningar i vilka behandlingar med växtskyddsmedel har utförts ska märkas tydligt med varningsskylt. På varningsskylten, som ska fästas på dörren till växthuset eller växthusavdelningen, ska det anges med vilket preparat avdelningen eller växthuset har behandlats och när det igen är tryggt att gå in i utrymmet.			
B18	Odling	Växtskyddsmedlens säkerhet, godkända preparat	Uppfylls regeln?		
			ja	nej	berör ej
	Har företaget en uppdaterad lista eller databas över godkända preparat och har man kontrollerat att den är godkänd för ändamålet? -- Baseras på lagstadgade krav, gäller alla företag, i vilka växtskyddsmedel används -- Belägg: snabbänk till KemiDigi	I företaget används endast i Finland godkända växtskyddsmedel. Växtskyddsmedelsregistret publiceras i webbportalen KemiDigi. – www.kemidigi.fi, välj språk "på svenska", välj "växtskyddsmedelsregistret"			
B19	Odling	Inventering av växtskyddsmedelsförrådet	Uppfylls regeln?		
			ja	nej	berör ej
	Finns ett inom det senaste året uppgjort skriftligt sammandrag över växtskyddsmedlen (inventarielista), på vilken anges preparatets namn och mängden som finns i lager? Har man på korrekt sätt avyttrat föråldrade eller ur bruk tagna växtskyddsmedel eller alternativt lagrat och märkt dessa korrekt? -- Baseras på lagstadgade krav, gäller alla -- Belägg: inventarielista	Ett sammandrag över inventering av växtskyddsmedelsförrådet görs minst en gång i året. Ur det årliga inventariesammandraget ska framgå minst vilka medel det finns i lagret (hela handelsnamnet) samt mängderna av dessa. Sammandraget sparas minst 2 år. I samband med inventeringen granskas också i vilket skick växtskyddsmedelsförpackningarna är, emedan många preparat innehåller starka lösningsmedel, som kan göra hål i plast- eller metallkanistrar vid långvarig lagring. Föråldrade och ur bruk tagna växtskyddsmedel som upptäcks vid inventeringen är farligt avfall och hanteras och avyttras sakenligt. – Guide om krav på journalföring av jordbruksproduktion (Livsmedelsverket)			

B20	Odling	Förvaring av växtskyddsmedel och farliga kemikalier	Uppfylls regeln?		
			ja	nej	berör ej
	Uppfyller växtskyddsmedelslagret kraven? Förvaras syror korrekt? Finns alla produktsäkerhetsdatablad som behövs? Har förvaringsplatserna för kemikalier märkts ut korrekt? -- Kvalitetsgårdskrav, gäller företag, i vilka man använder växtskyddsmedel eller farliga kemikalier. En del av kraven är lagstadgade (ss. förvaring åtskilt från livsmedel och djurfoder samt utom räckhåll för barn och skadedjur, samt preparaten ska förvaras i ursprungsförpackningar) -- Belägg: visuell granskning	• Växtskyddsmedel och farliga kemikalier förvaras i ett skilt låsbart lager eller skåp, som är reserverat enbart för växtskyddsmedel och farliga kemikalier åtskilt från livsmedel och foder. • Förvaring av syror, se nedan. • Rekommenderad lagertemperatur är +10 - +15 °C, om inte annat anges i bruksanvisningen. • Preparaten förvaras i ursprungsförpackningar och placeras så, att de giftigaste och preparaten i vätskeform finns på de nedre hyllorna och andra växtskyddsmedel ovanför dem. • Lagret skall ha god ventilering. • I lagret får inte finnas golvbrunn, alternativt ska förpackningarna placeras i vätsketäta kärl eller i en separat bassäng. • Med tanke på eventuella olyckor ska det i lagret och i utrymmet där kemikalier hanteras finnas lämpligt absorberingsmedel för preparaten (t.ex. torv, fin sand och sågspån). • På dörren till växtskyddsmedelslagret ska fästas en varningsskylt Förvaring av syror: • skyddat från trucktrafik och barn, • varningsmärken på kärlen, • i närheten sand eller annat inert absorptionsmedel. • bruksanvisning för syrorna skall finnas tillhands Man skall också se till att det i närheten av både lagret och platsen där kemikalier hanteras finns omedelbar möjlighet till ögonsköljning (ögonuschflaska eller en öppnad flaska med icke smaksatt kallvatten utan kolsyra och som märkts för ögonsköljning, eller en vattenpost). – Se preparatens bruksanvisningarnas faro- (H-fraser) och säkerhetsangivelser (P-fraser)			
B21	Odling	Växtskyddsmedlens bruksanvisningar och mätredskap	Uppfylls regeln?		
			ja	nej	berör ej
	Finns egna mätredskap för växtskyddsarbeten? -- Baseras på lagstadgade krav, gäller alla företag, i vilka växtskyddsmedel används -- Belägg: visuell granskning	Då man gör växtskyddsmedelsblandningar följs direktiven på förpackningarna och givna blandningsförhållanden. I växtskyddsmedelslagret eller på platsen där växtskyddsmedel hanteras ska finnas behövliga mätredskap för att göra blandningarna (till exempel våg och redskap för vätskemätningar). – Noggrannare information finns i preparatens bruksanvisningar			

B22	Odling	Gödslingsplan	Uppfylls regeln?		
			ja	nej	berör ej
	Baserar sig gödslingen i frilandsodling på en plan som gjorts upp på basen av markkarteringsanalys? Följer man i växthusodling upp underhållsgödslingens nivå med snabbtester? -- Kvalitetsgårdskrav, gäller alla -- Belägg: Odling på friland: gödslingsplan och odlingsanteckningar. Växthusproduktion: dokumenterad uppföljning med mätning av näringsnivån och skriftliga anvisningar för blandning av näringslösning.	Gödslingen bör baseras på en plan. Gödslingen planeras, styrs och följs upp med hjälp av jordprovsvätskeanalyser. • På friland tas jordanalys från odlingsskiftena minst vart femte år. Analyserna ska utföras av ett ackrediterat laboratorium. • I växthusproduktion kontrolleras nivån på underhållsgödslingen regelbundet, minst en gång i året, med snabbtester som tas från pressvätska ur växtunderlaget eller från näringslösningen. Med snabbtester mäts från pressvätskan eller näringslösningen ledningsförmåga, nitrathalt och/eller pH • Endast sådana gödselmedel används, för vilka det finns finländsk produktdeklaration och tillverkaren/importören/marknadsföraren är med på förteckningen över aktörer som finns på Livsmedelsverkets webbsida, detsamma gäller för kommersiella växtunderlag som används i växthus. Råämnena i organiska gödselmedel samt begränsningar gällande användningen av gödselbrukaren kontrolleras från produktdeklarationen. • I gödselplanen beaktas på friland den hektarvisa mängden kadmium som kommer från gödselbrukaren			
B23	Odling	Gödslingsplan, nitrat	Uppfylls regeln?		
			ja	nej	berör ej
	Har man i vid gödslingen undvikit höga nitrathalter i odling av nitratkänsliga växter? -- Gäller sallatsväxter: sallat, spenat, babyleaf, mm. -- Belägg: muntlig redogörelse och odlingsanteckningar	• I odlingen strävar man till att maximera ljusmängden. • Om möjligt väljer man en sort som innehåller möjligast lite nitrater • Gödslingen skall grunda sig på jordanalys. – SRF 1250/2014 om begränsning av vissa utsläpp från jordbruk och trädgårdsodling, 11 § (nitratförordningen)			
B24	Odling	Gödslingsplan, användning av stallgödsel	Uppfylls regeln?		
			ja	nej	berör ej
	Om man på företaget använder stallgödsel som näringstillförsel, -har stallgödselns näringsinnehåll beaktats i gödslingsplanen? -- Baserat på lagstadgade krav, gäller för frilandsproduktion där stallgödsel används -- Belägg: skriftlig gödslingsplan, odlingsanteckningar	• Verksamhetsutövaren ska vart femte år låta göra en gödselanalys för att bestämma halterna av lösligt kväve, totalkväve och totalfosfor i stallgödseln. • Gödslingen ska planeras antingen utifrån gödselanalysen eller på basis av de tabellvärden som anges i Statsrådets förordning 1250/2014 bilaga 2. Därutöver ska man i fosforgödslingen beakta de maximalt tillåtna mängderna fosfor enligt SRF 64/2023 bilaga 1. – SRF 1250/2014 om begränsning av vissa utsläpp från jordbruk och trädgårdsodling – SRF 64/2023 om användning av gödselprodukter och naturgödsel som innehåller fosfor			

B25	Odling	Gödsel-fabrikatets säkerhet	Uppfylls regeln?		
			ja	nej	berör ej
	Har man försäkrat sig om att gödsel-fabrikaten inte innehåller: skadliga metaller, selen, övriga orenheter, sjukdomsalstrare och växtskadegörare i större mängd än tillåtet? Finns de använda gödselmedlen eller jordförbättringspreparaten i den nationella förteckningen över typbeteckningar på gödsel-fabrikat, eller är produkten ett CE-märkt EU-gödsel-fabrikat? -- Lagstadgat krav, gäller alla -- Belägg: skriftlig produktdeklaration, som är högst ett år gammal -- – Lag om gödselmedel 711/2022 – JSMf om gödsel-fabrikat 24/11, ändring 12/12, ändring 7/13, ändring 12/15, ändring JSMf 21/15, ändring JSMf5/16, ändring JSMf 12/18 – (EU) 2019/1009 EU:s förordning om gödsel-fabrikat – (EY) N:o 1069/2009 – (EY) N:o 142/2011 – Lag om biprodukter 517/2015 – Nationell förteckning över gödsel-fabrikats typbeteckningar, konsoliderad version 22.11.2019	• Företagaren bör av försäljaren, importören eller ur produktdeklarationen försäkra sig om att maximalterna inte överstiger de riktvärden som anges i JSMf 24/11 bilaga IV. CE-märkta gödsel-fabrikats gränsvärden anges i EU-förordningen om gödsel-fabrikat. • Ur produktdeklarationen ska också kontrolleras eventuella begränsningar i användningen som beror på produktens råämnen. • Tillverkare av organiska gödselmedel och jordförbättringsmedel måste vara godkända av Livsmedelsverket, nummerkoden för godkännande ska kontrolleras i produktdeklarationen. • I produktdeklarationen ska också finnas en partikod, med vilken man kan kontrollera att produktdeklarationen motsvarar det parti som levererats. Obs! • Mängden kadmium som i gödselmedel årligen tillförs skiftet får vara högst 1,5 g/ha/år eller 7,5 g/ha/5år. Obs! • I fasta gödselmedel får selenmängden vara högst 20 mg/kg ts (0,002 %). Husdjursgårdar eller gårdar som tar emot kreatursgödsel får använda gödselmedel vars selenhalt är högst 30 mg/kg ts (0,003 %). Dokumentationskravet, gällande bruk av selenhaltiga gödselmedel, har fallit bort för husdjursgårdar och gårdar som tar emot kreatursgödsel. • I form av flytande gödselmedel kan selen tillföras marken högst 10 g per hektar, eller i form av bladgödning högst 4 g/ha, per växtsäsong			
B26	Odling	Kompostering och spridning av stallgödsel	Uppfylls regeln?		
			ja	nej	berör ej
	 Om stallgödsel används i produktion av ätliga produkter, - har gödseln i så fall komposterats? Följs nitratförordningen i spridning och nedbrukning av stallgödseln i marken? -- Lagstadgat krav, gäller odling på friland -- Belägg: odlingsanteckningar -- – SRF 1250/2014 om begränsning av vissa utsläpp från jordbruk och trädgårdsodling	• Icke komposterad stallgödsel får inte under odlingsåret användas för ätliga produkter. • Om man på ett åkerskifte, på vilket det odlas ätliga produkter, vill använda icke komposterad stallgödsel, ska den sättas ut åt förgrödan föregående år eller senast på hösten före jordbearbetning • Gödseln skall genast efter spridningen blandas in och bearbetas jämnt i marken. Kravet på bearbetning gäller inte vedartade växter (t.ex. vinbär och äpple). • Komposterad gödsel eller värmebehandlad eller på annat sätt hygieniserad gödsel kan användas för gödsling av ätliga produkter eller jordförbättring på våren under odlingsåret. Komposten eller den på annat sätt hygieniserade gödseln bearbetas väl in i jorden. • Gödselbatteri, mesofil rötning eller separering av gödseln räcker inte som hygienisering av stallgödsel. • Gödsel får inte spridas då marken är i tjäle eller vattenfylld. Stallgödsel som spridits ut på åkern och organiska gödsel-fabrikat ska bearbetas in i jorden inom ett dygn från spridningen, med undantag för spridning över växtbeståndet med slangspridare eller genom bredsåning. • Spridning av stallgödsel och organiska gödsel-fabrikat på åkrar är förbjuden från ingången av november till utgången av mars. • På åkerskiften där växttäcket hålls över vintern får stallgödsel och organiska gödsel-fabrikat från om med 15 september spridas endast genom placering, om det inte gäller spridning av stallgödsel före sådd av växter som sås på hösten.			

B27	Odling	Lagring av gödselmedel och stallgödsel	Uppfylls regeln?		
			ja	nej	berör ej
	Är gödselmedlen/stallgödseln korrekt lagrade? -- Lagstadgat krav – gäller alla -- Belägg: visuell granskning	LGödselmedlen förvaras så att • fukt och regnvatten inte kommer åt att förstöra dem och kan skölja ut dem i omgivningen • de inte är i direkt kontakt med markytan • de är tydligt åtskilda från växtskyddsmedel • de är i andra utrymmen än utrymmen för ätliga produkter och foder • förvaring utomhus förutsätter dessutom att gödselmedlen är i hela vattentäta förpackningar eller kärl och förpackningsstapeln är täckt med hel plast, som täcker också kanterna. Om lagring av ammoniumnitratgödselmedel med hög kvävehalt (N över 28 %) skall en skriftlig anmälan göras till räddningsmyndigheterna, om mängden ammoniumnitrat som lagras är minst 1 000 kg och lagringen räcker minst ett dygn. Anmälan skall göras i god tid eller minst 2 veckor innan lagringen börjar. Lagringsplatser för stallgödsel och oförpackade organiska gödselmedel, rasthagar för produktionsdjur samt utfodrings- och dricksplatser i rastgårdar får inte placeras; 1. på grundvattenområde, om det inte genom en redogörelse för markbeskaffenheten kan visas att placeringen inte orsakar förorening av grundvatten eller risk för det, 2. på område som översvämmas, 3. på ett avstånd mindre än 50 meter från vattendrag, en brunn som används för hushållsvatten eller en källa, 4. på ett avstånd mindre än 25 meter från ett utfallsdike eller en rännil enligt 1 kap. 3 § 1 mom. 6 punkten i vattenlagen. En gård som tar emot och lagrar organiska gödselmedel ska ha en vattentät lagringsplats som är dimensionerad enligt den mängd som tas emot. Organiska gödselmedel med en torrs substans på minst 30 procent kan lagras i stack. Lagring i stack är dock förbjuden från ingången av november till utgången av januari. – SRf 1250/2014 om begränsning av vissa utsläpp från jordbruk och trädgårdsodling, ändring 1261/2015 – SRf 685/2015 om övervakning av hanteringen och upplagringen av farliga kemikalier – Kommunernas miljöskyddsbestämmelser			

B28	Odling	Överlåtelse av gödsel­fabrikat	Uppfylls regeln?		
			ja	nej	berör ej
	Har man skött de skyldigheter som behövs för kompostering och försäljning/överlåtelse av växtrester eller växtunderlag? -- Lagstadgat krav, gäller alla som överlåter växtunderlag, kompost eller stallgödsel till en annan part -- Belägg: muntlig redogörelse	• Anmälningsskyldighet och godkännande av anläggning gäller inte ett företag, som använder växtrester i sitt eget företag eller ett företag, som överlåter obehandlad eller behandlad stallgödsel från en gård till en annan. • Anmälningsskyldighet och godkännande av anläggning gäller inte heller ett företag som framställer växtsubstrat, organiska jordförbättringsmedel, som sådana använda biprodukter eller jordförbättringstovv till en volym på maximalt 400 kubikmeter per år samt som säljer eller överlåter dessa oförpackade. Trots att anmälningsförfarandet bortfaller skall gödsel­fabrikaten fylla de krav som lagstiftningen ställer på dem, gällande kvalitet, säkerhet och märkningskrav. • Ett företag, som behandlar företagets egna växtrester till exempel genom kompostering och säljer eller överlåter dem, är skyldigt att göra en anmälan till Livsmedelsverket . Förutom anmälan skall företaget upprätthålla en databas, enligt vilken det är möjligt att produkt- och partivis spåra gödsel­fabrikatens råämnen. Ett företag som tillverkar gödsel­fabrikat ska med en plan för egenkontroll se till att produkterna är trygga. De som tillverkar jordförbättringsmedel och organiska gödselmedel ska dessutom av Livsmedelsverket anhänga om godkännande av anläggningen innan produkterna släpps ut på marknaden. • Använda torvplattor och torvbassänger kan obehandlade och utan godkännande av anläggning överlåtas som jordförbättringsmedel till åker- eller trädgårdsbruk, om det inte under den tid växtunderlaget använts på trädgården har konstaterats farliga växtskadegörare. Typbeteckningen för jordförbättringsmedlet som marknadsförs är "använt torrväxtunderlag" (3A5) – Lag om gödselmedel 711/2022 – JSMf 11/12, ändring 22/15 2§ – JSMf 24/11, ändring 12/12, ändring 7/13, ändring 21/15, ändring 5/16 – Nationell förteckning över gödsel­fabrikats typbeteckningar, konsoliderad version 22.11.2019 – Tilläggsinformation: www.ruokavirasto.fi med sökordet "gödsel­fabrikat"			

C. Åtgärder efter skörd samt marknadsföring

Genom åtgärderna efter skörd säkerställer man att konsumenten får produkterna så fräska, trygga och av god kvalitet som möjligt. Med god riskhantering, handhygien samt renhållning av produktionsutrymmen och produktionsredskap försäkras man sig om att produkterna är trygga. Produktpartiet ska utgående från förpackningsmärkningarna kunna spåras tillbaka till gården och orsakerna till eventuella problem hittas så exakt som möjligt.

C1	Åtgärder efter skörd och marknadsföring	Förhindrandet av kontaminering och förskämning	Uppfylls regeln?		
			ja	nej	berör ej
	Skyddas skördade produkter och förpackningsmaterial mot fåglar, gnagare, skadeinsekter, regn och orenheter? Har skadedjursbekämpningen, inklusive uppföljningen av skadedjur, dokumenterats? Om företaget producerar potatis, skyddas knölarna mot solljus? --- Lagstadgat krav, gäller ätliga produkter --- Belägg: visuell granskning och skriftlig egenkontrollbeskrivning	På gården ser man till att fåglar och gnagare eller skadeinsekter inte kommer i kontakt med produkter och förpackningsmaterial. - Skadedjur förhindras komma in i packeriet eller om sådana upptäcks, avlägsnas de omedelbart. - Förebyggande skadedjursprogram: - eventuella öppningar täpps eller täcks med nät för att hindra intrång av att fåglar och gnagare - produktavfall, som gnagare kan använda som föda, bör avlägsnas - växtligheten som kan utgöra skydd för gnagare runt byggnader avlägsnas - Vad gäller bekämpningen och uppföljningen av skadedjur dokumenteras: preparat, tidpunkt, plats, utförare, samt eventuell förekomst av skadedjur. - Skadedjursförekomsten uppföljs regelbundet med giftfria beten och fällor. Rodenticider används enbart för verifierat behov. - OBS! Fortløpande användning av rodenticider är förbjuden. - Man sköter om att damm eller andra orenheter inte kan smutsa ned produkterna eller förpackningsmaterialet. - Regelbunden tvätt av förpackningsutrymmen och skyddade förpackningsmaterial förhindrar att produkterna blir dammiga. - Då mullhaltiga produkter hanteras i packeriet rekommenderas maskinell dammsugning. - I produktion på friland ser man till att fåglar och gnagare eller regn inte kommer åt att smutsa produkter som på åkern väntar på transport. - Potatis skall så fort som möjligt skyddas mot solljus. – Tukes och Livsmedelsverkets direktiv för skadedjursbekämpning – Tukes webbsidor: www.tukes.fi, med sökorden "god praxis vid bekämpning av gnagare"			
C2	Åtgärder efter skörd och marknadsföring	Förhindrande av kontaminering med husdjur	Uppfylls regeln?		
			ja	nej	berör ej
	Har man sett till att husdjur inte kan komma i kontakt med ätliga produkter? --- Lagstadgat krav, gäller ätliga produkter --- Belägg: visuell granskning eller muntlig redogörelse	Husdjur förhindras att komma in i packeriutrymmet. Husdjur får inte komma i kontakt med ätliga produkter.			

C3	Åtgärder efter skörd och marknadsföring	Allergener	Uppfylls regeln?		
			ja	nej	berör ej
	Har odlaren sett till att det bland produkterna inte finns andra växtarter eller delar från andra växtarter, som inte hör till? -- Lagstadgat krav, gäller ätliga produkter -- Belägg: visuell granskning eller muntlig redogörelse	Odlaren skall se till att produkten inte kontamineras av allergener (*exempelvis selleri, senap (även bladen), sesamfrön, lupiner, glutenhaltiga sädeslag eller nötter). Senast vid handelsberedningen skall man se till att det inte bland produkterna finns andra växtarter eller delar av andra växtarter som inte hör till. Om en produkt som är kontaminerad med allergener kommer ut på marknaden, skall odlaren omedelbart skrida till åtgärder för tillbakadragning – (EU) nr 1169/2011 förordning om tillhandahållande av livsmedelsinformation till konsumenterna. *Fullständig förteckning på allergener finns i förordningens bilaga II. – Livsmedelsverkets direktiv 17068/1			
C4	Åtgärder efter skörd och marknadsföring	Lämpligt förpackningsmaterial	Uppfylls regeln?		
			ja	nej	berör ej
	Finns materialleverantörens certifikat om förpackningsmaterialets lämplighet för livsmedelsproduktion eller märkning om godkännande? -- Lagstadgat krav - gäller ätliga produkter -- Belägg: skriftligt intyg om materialens livsmedelsduglighet eller vidstående märke för livsmedelslämplighet på materialet 	Material och tillbehör som kommer i kontakt med produkterna ska vara lämpliga för kontakt med livsmedel. – (EG) nr 1935/2004 om material och produkter avsedda att komma i kontakt med livsmedel			
C5	Åtgärder efter skörd och marknadsföring	Produktlagring	Uppfylls regeln?		
			ja	nej	berör ej
	Har produktlagrets temperatur och fukthalt justerats så att de motsvarar växternas behov? Hur följer man upp produktkvaliteten under lagringen? Hur garanterar man att skadedjur, insekter eller orenheter inte kommer åt att förstöra och smutsa ned produkterna? -- Baserar sig på lagstadgade krav, gäller ätliga produkter -- Belägg: visuell granskning, muntlig redogörelse och skriftlig egenkontrollbeskrivning	Produkterna lagras i ett sådant utrymme att de hålls färska och rena. I lagret hålls förhållandena sådana att de bidrar till att produkterna kan lagras även långa tider. • Under lagringen följer man med produkternas kvalitet. • I produktlagren ser man till att skadedjur (fåglar, gnagare och andra lagerskadegörare såsom insekter) eller orenheter inte kommer åt att förstöra produkterna. • Klimatförhållandena i lagret mäts och vid behov justeras förhållandena så att de är lämpliga för produkternas hållbarhet. Efter odlingen skall groddar nedkylas till högst +6 oC  – (EG) nr 852/2004 (allmänna hygienförordningen) – Livsmedelslagen 297/2021			

C6	Åtgärder efter skörd och marknadsföring	Tvätt av produkterna	Uppfylls regeln?		
			ja	nej	berör ej
	Är vattnet som används för tvätt och nedkylning av produkterna lämpligt för ändamålet? Finns de analysresultat som behövs? Hur har man följt med vattnets organoleptiska kvalitet? -- Lagstadgat krav, gäller ätliga produkter som tvättas eller kys ned med vatten -- Belägg: skriftlig egenkontrollbeskrivning och nödvändiga vattenprovsresultat	Vatten som används för tvätt och nedkylning av produkter från primärproduktion (även recirkulerat tvätt- och nedkylningsvatten) skall gällande Escherichia coli – bakterier och intestinala enterokocker fylla kraven i jord- och skogsbruksministeriets hygienförfordning för primärproduktion. Kvalitetskraven för vardera är 0 cfu/100 ml. Om man använder hushållsvatten som levereras av vattenverket, behöver vattnet inte skilt undersökas. Men om livsmedelsaktören behandlar vattnet (desinficerar, filtrerar), bör man reda ut behovet av egenkontroll av vattnet. Vattenhanteringen får inte ge upphov till sådana förändringar i produkten som strider mot livsmedelslagstiftningen. Innan en vattenkälla tas i bruk skall från vattnet undersökas minst mängderna Escherichia coli –bakterier och intestinala enterokocker. Dessutom skall man undersöka färg och lukt, samt då det är fråga om naturenligt vatten även cyanobakterieförekomst. Efter ibruktagnings ska kvaliteten hos vattnet som används för tvätt och nedkylning undersökas regelbundet, minst med tre års mellanrum. Vattenundersökningarna ska utföras av ett laboratorium som är godkänt för undersökningar vid egenkontroll. Förutom dessa undersökningar ska den som använder vattnet sensoriskt bedöma vattnets färg och lukt. Bedömningen ska dokumenteras. Undersökningsresultaten från den färskaste provtagningen skall förvaras på ett sådant sätt, att det vid behov på begäran kan uppvisas eller retroaktivt sändas till tillsynsmyndighet. – JSMf om livsmedelshygien 318/2021			
C7	Åtgärder efter skörd och marknadsföring	Ytbehandlingar	Uppfylls regeln?		
			ja	nej	berör ej
	Känner företagaren till och beaktar bestämmelserna i förordningen om tillsatser, som gäller hantering av produkter? Efter skörd får produkterna inte behandlas med strålning eller ytvaxer. -- Förbudet att använda vax är ett kvalitetsgärdskrav, till övrig delar är kravet lagstadgat, gäller ätliga produkter -- Belägg: muntlig utredning och visuell kontroll	Det är förbjudet att efter skörd behandla produkterna med strålning eller vaxer. Det är tillåtet att lagra produkter i lager med kontrollerad atmosfär Som primärproduktion räknas produktförpackning utan packgas eller utan att avlägsna gaser. Ifall att gaser tillsätts eller avlägsnas, ska man gällande packandet lämna en anmälan om registrerad livsmedelsverksamhet (livsmedelslokal). – (EG) nr 1333/2008 om om livsmedelstillsetser, bilaga II			

C8	Åtgärder efter skörd och marknadsföring	Sorteringskrav och -rekommendationer	Uppfylls regeln?		
			ja	nej	berör ej
	Handelsbereds och sorteras produkterna enligt givna förordningar och rekommendationer? -- Lagstadgat krav och Kvalitetsgårdskrav som delvis är strängare än lagstiftningen, gäller alla -- Belägg: muntlig redogörelse och visuell granskning -- – www.ruokavirasto.fi med sökorden "produktvisa handelsnormer" – Kvalitetsklassificeringar som Inhemskas Trädgårdsprodukter rf rekommenderar, se www.kasvikset.fi under fliken "För odlare" och "Kvalitetskrav"	- I handelsberedning och sortering av frukter och grönsaker (päron, äpplen, paprika, tomat, sallat, jordgubbe) följs EU:s produktspecifika normer för saluföring (sortering, kvalitetsklassificering och märkningar). - För de vegetabilier, som inte har speciella EU-krav, följer man EU:s allmänna handelsnormer eller FN:s produktvisa kvalitetsfordringar som godkänts av Ekonomiska kommissionen för Europa, eller om sådana inte finns följs nationella kvalitetsrekommendationer. - För produkter som är försedda med hjärtblads-märket skall följas I-klass produktvis kvalitetsklassificering. Undantag utgör lök (<i>Allium cepa</i>) där det räcker med II-klass, samt matpotatis för vilken kvalitetsklassificering inte har bestämts. - För prydnadsväxter följer man nationella sorteringsrekommendationer eller kundens krav.			
C9	Åtgärder efter skörd och marknadsföring	Säkerställande av produktsäkerhet / Undersökningar	Uppfylls regeln?		
			ja	nej	berör ej
	 Sparas resultaten från myndigheternas kvalitets- och restkontroller? -- Lagstadgat krav, gäller ätliga produkter -- Belägg: undersökningsresultat och kvalitetsövervakningsrapporter -- – Lag1334/2022,16§ – Guide om krav på journalföring av jordbruksproduktion – Lagstadgad förvaringstid för tillsynsresultat är 1 år, eller för gårdar som ansökt om stöd är tillsynsresultatets förvaringstid enligt villkorighetskraven stödansökningsåret + därpåföljande 2 kalenderår.	I företaget sparas resultaten från sådana prover som tagits av vegetabilier och eventuella andra prover, som berör produktsäkerhet. Resultat som gäller produktsäkerhet är till exempel: - resultat om växtskyddsmedelsrester - resultat från tillsynen av främmande ämnen (t.ex. naturliga växttoxiner ss. glykoalkaloider i potatis). Resultat från resthaltsprover ska sparas minst 5 år. Övriga analysresultat ska sparas minst två år + eventuellt stödansökningsår.			
C10	Åtgärder efter skörd och marknadsföring	Journalföring över biocidanvändning	Uppfylls regeln?		
			ja	nej	berör ej
	 Finns alla nödvändiga anteckningar gällande biocidanvändningen? -- Lagstadgat krav som gäller alla företag -- Belägg: Journalföring över biocidanvändningen och/eller inköpskvitton eller rapporter från bekämpningsföretags kontrollbesök kompletterade med nödvändig information. -- – (EY) N:o 853/2004, bilaga I del A moment III	Biocider är bl.a. rodenticider och insekticider, samt desinfektionsmedel som används för att rengöra behållare och utrustning för livsmedelstransport och förvaring. Journalföringen av biocidanvändningen ska inkludera: - namnet på de biocider som använts - bruksmängder - användningstidpunkter Som journalföring räcker det exempelvis med inköpskvitton för biocider eller rapporter från skadedjursbekämpningsföretag från kontrollbesök, kompletterade med nödvändig information. Företagaren ska förvara biocidanvändnings anteckningarna 1 år från användningsdatum (stödansökningsåret + 2 därpå följande kalenderår för gårdar som ansökt om stöd).			

C11	Åtgärder efter skörd och marknadsföring	Sortering / Färgkodning av matpotatis	Uppfylls regeln?		
			ja	nej	berör ej
	Förpackas potatis i färgkodad förpackning? Tas prov för att bestämma den färgkodade potatisens bruksegenskaper? -- Kvalitetsgårdskrav, gäller potatisodlare som använder färgkod -- Belägg: visuell granskning	Om matpotatis förpackas i färgförpackningar, utreder man potatispartiets egenskaper för att bestämma bruksrekommendationerna. Bestämningen görs antingen med kokprov eller genom att mäta stärkelsehalten.			
C12	Åtgärder efter skörd och marknadsföring	Spårbarhet för groddar	Uppfylls regeln?		
			ja	nej	berör ej
	  Har man identifierat groddpartiet och är det spårbart tillbaka till produktionsplatsen? Har frön, som importerats från länder utanför EU, sakenligt intyg? Har leveransdokumentationen sparats i minst ett år? -- Lagstadgat krav, gäller för produktion av groddar -- Belägg: leveransdokumentation, v.b. importintyg	förordning (EU) nr 208/2013 ingår bestämmelser om spårbarheten hos frön som används för groddning och spårbarheten hos färdiga groddar och där ingår också en definition på ett parti groddar. Enligt jord- och skogsbruksministeriets förordning om livsmedelshygien vid primärproduktion av livsmedel (1368/2011) skall spårbarhetsuppgifterna som en del av bokföringen över primärproduktionen sparas i ett års tid efter att groddarna levererats till konsumtion. Företagaren skall se till att följande uppgifter lämnas vidare i alla stadier: • en beskrivning (även växtens taxonomiska namn) • mängden • avsändaren • mottagaren • partireferensen • datum • hållbarhetstid (packade groende frön och frögroddar). Uppgifterna skall uppdateras varje dag då partier tas emot och sänds iväg. I samband med import från tredje länder skall groddar eller frön åtföljas av ett sådant intyg, som avses i förordning (EU) nr 211/2013. I intyget försäkras att produktionsförhållandena, spårbarheten, den mikrobiologiska kvaliteten och för groddarnas del godkännandet av produktionen överensstämmer med kraven i de nya förordningarna. Kopior av intyget skall levereras vidare ända fram till den som förpackar fröna i detaljhandelsledet, den som groddar dem och den som hanterar importerade groddar. Allt frömaterial som används för groddning (även inom EU) skall vara producerat för groddning. – (EU) nr 208/2013 bestämmelser om spårbarheten hos frön som används för groddning – (EU) nr 2020/2235 om intygskrav för import till unionen av groddar och av frön avsedda för produktion av groddar – (EU) nr 1169/2011 (förordning om tillhandahållande av livsmedelsinformation till konsumenterna) – (EG) nr 1924/2006 förordning om näringspåståenden och hälsopåståenden om livsmedel – JSMf om livsmedelshygien 318/2021			

C13	Åtgärder efter skörd och marknadsföring	Produkternas och produktpartiernas märkningar	Uppfylls regeln?		
			ja	nej	berör ej
	Är det förpackade produktpartiets förpackningsmärkningar i skick? Kan den förpackade produkten spåras till förpackaren? -- Lagstadgat krav, gäller alla företag som förpackar produkter, samt primärproducenter som själva säljer sina produkter som förpackats av underleverantör. -- Belägg: visuell granskning -- Livsmedelsverkets direktiv, hittas med sökorden: "Livsmedelsverket krav på märkning", och en finsk-språkig guide hittas med sökorden "Tuorekasvisten merkinnät" -- (EU) nr 543/2011 Kommissionens tillämpningsförfordning -- (EG) nr 178/2002 Allmänna livsmedelsförordningen -- (EG) nr 1924/2006 förordning om näringspåståenden och hälsopåståenden om livsmedel -- Livsmedelslag (297/2021)	Produktpartier som lämnar företaget, skall vara märkt med en igenkänningskod, med vilken partiet kan spåras till packaren. <u>Informationen skall vara på både finska och svenska om förpackningen kommer att säljas i tvåspråkig kommun.</u> Följande information skall finnas på förpackningen: • förpackaren, namn och fysisk adress • produktens namn (om produkten inte synlig) • ursprungsland (ska märkas: ursprungsland Finland) • mängd (nettovikt eller antal) • partikod (kan vara packningsdatum eller bäst före datum, ifall dessa anges med dag och månads noggrannhet) • kvalitetsklass (undantag gäller för potatis som saknar kvalitetsklassificering) • sort för: äpple, päron, potatis • handelstyp för: körsbärstomat, cocktailtomat, tomat på klase, eldighet då produkten är: eldig paprika (chili) • storleksklass vid behov • på potatisförpackningar dessutom: - sort - packningsdatum (alltid för potatis) - växtskyddsregisternummer (kan vara FI-EVIRA-12345) - förvaringsinstruktioner eller minsta hållbarhetstid. • på ekologiska produkter dessutom: - ordet "ekologisk" - EU:s logo för ekologisk produktion ("eurobladmärket") - övervakningsmyndighetens kod (kan vara FI-EKO-123) - "Producerad i Finland" • <u>Produkter ämnade för industriell användning:</u> "Ämnade för vidareförädling"			
C14	Åtgärder efter skörd och marknadsföring	Produkter försedda med Hjärtbladsmärket	Uppfylls regeln?		
			ja	nej	berör ej
	Finns uppgifter om odlaren på produkter, förpackningar, omslag och emballage som är försedda med Hjärtbladsmärket? --- Kravet gäller alla som har avtal om Hjärtbladsmärkesanvändning -- Belägg: muntlig redovisning och visuell bedömning	Enskilda produkter förpackade i emballage eller skyddsfilm där man använder Inhemskas Trädgårdsprodukter rf:s hjärtbladsmärke ska förses med information om odlaren. Informationen kan vara i form odlarens eller förpackarens namn eller webbadress. Märkningskravet gäller alla på vilket sätt som helst packade produkter, eller produkter i krukor eller motsvarande, som förses med IT rf:s hjärtbladsmärket. Kravet gäller även hjärtbladsmärken fästa på själva produkten (exempelvis paprika och äpple). Ovannämnda märkningskrav i anslutning till användningen av hjärtbladsmärket berör inte de lagstadgade märkningskraven. Även dem ska man naturligtvis alltid efterfölja			

C15	Åtgärder efter skörd och marknadsföring	Information om levererade produkter	Uppfylls regeln?		
			ja	nej	berör ej
	Finns för de levererade produkterna alla uppgifter som är väsentliga för spårbarheten? Har leveransuppgifterna sparats i minst två års tid? --- Kvalitetsgårdskrav som gäller alla företag. Lagstadgat krav, gäller företag som erhåller stöd. -- Belägg: forsedlar, fakturor eller motsvarande	Företaget skall spara information om levererade produkter och deras leveransadress eller uppköpare. Leveransinformationen ska sparas i minst 2 år + eventuellt stödansökningsår. - Företaget skall ha minst följande information om produktleveranser: • produkt • mängd, • förpackningsstorlek, • leveransdatum, • produktens partikod eller förpackningsdatum • leveransadress eller köpare. – (EG) nr 178/2002 Allmänna livsmedelsförordningen – Livsmedelslag (297/2021) – Lag om verkställighet av vissa Europeiska unionens jordbruksstöd och vissa nationella jordbruksstöd 1334/2022, 16§ – För gårdar som ansökt om stöd är spårbarhetsdokumentationens förvaringstid enligt villkorighetskraven stödansökningsåret + därpå-följande 2 kalenderår			
C16	Åtgärder efter skörd och marknadsföring	Plan för tillbakadragning	Uppfylls regeln?		
			ja	nej	berör ej
	Finns det en skriftlig plan för tillbakadragning? -- Kvalitetsgårdskrav, gäller alla produkter -- Belägg: skriftlig plan för tillbakadragning	Livsmedel och information som ges om dem ska vara förenliga med livsmedelslagstiftningen och plantmaterial ska vara förenliga EU:s växtskyddsförordning. Företaget skall ha en detaljerad plan för tillbakadragning av produkter. Planen innehåller alla åtgärder, som ska göras för att avlägsna produkterna från marknaden. Företaget ska omedelbart vidta tillbakadragningsåtgärder för att avlägsna produkten från marknaden, ifall man anser, eller har skäl att misstänka att: • produkten innehåller farliga växtskadegörare, • en ätlig produkt inte är förenlig med kraven som gäller livsmedelssäkerhet, såsom: • produkten är fel märkt • misstanke om främmande föremål som skadar konsumenters hälsa • misstanke om förekomst av patogen som ger upphov till matförgiftning • för hög nitrathalt, vilken är till skada för konsumentens hälsa • för hög tungmetallhalt, vilken är till skada för konsumentens hälsa • största tillåtna mängd växtskyddsmedelsrester (MRL) överskrids och produkten redan gått ut till konsumenterna (uppköparen) • man har tillsatt i produkten ett tillsatsämne som inte är tillåtet, eller produkten innehåller tillåtet tillsatsämne i större mängd än vad som är tillåtet. – (EG) nr 178/2002 (allmän livsmedelsförordning) – EU:s växtskyddsförordning 2016/2031 – (EG) nr 1333/2008 förordningen om tillsatser, bilaga II			

D. Energianvändning och miljöeffekter

Att utvärdera och identifiera miljöpåverkan och förutse miljörisiker är en viktig del av ett företags riskhantering och ett tecken på ansvarsfull affärsverksamhet. Viktiga åtgärder för att minska miljöbelastning och utsläpp är god, hållbar och ansvarsfull praxis inom avfallsåtervinning, användning av kemikalier, material, näringsämnen, vatten och energi. Att ta hand om den biologiska mångfalden är en viktig del av en säker och ansvarsfull produktion.

D1	Energianvändning och miljöeffekter	Ordning och reda	Uppfylls regeln?		
			ja	nej	berör ej
	Är produktionsmiljön prydlig och ändamålsenlig? Har skräp städats bort? Finns för maskiner och apparater en ändamålsenlig permanent förvaringsplats? --- Kvalitetsgårdskrav, gäller alla -- Belägg: visuell granskning	I företaget ser man till att produktionsomgivningen hålls prydlig. Åtminstone följande saker hör till upprätthållande av en snygg och prydlig produktionsmiljö: • avfall samlas ihop på för det avsedda ställen, • maskiner och apparater förvaras på för ändamålet reserverade platser, • lagren hålls prydliga, • man ser till att komposteringsområdet hålls snyggt • vid behov slås gräset på områden i närheten			
D2	Energianvändning och miljöeffekter	Avfallshantering och avfallshanteringsbeskrivning	Uppfylls regeln?		
			ja	nej	berör ej
	Sköts avfallsfraktionerna korrekt? Hur har man ordnat hantering, lagring och transport av dem? -- Lagstadgat krav, gäller alla -- Belägg: visuell granskning och skriftlig avfallshanteringsbeskrivning	• I mån av möjlighet sorteras avfall redan på uppkomstplatsen, varefter det transporteras till för ändamålet reserverade avfallsuppsamlingsställen. • Av de skilt insamlade avfallen kan man själv använda växtavfall, använda växtunderlag och mullfraktioner som innehåller växtavfall som uppkommer vid handelsberedningen: växt- och mullavfall komposteras på den egna tomten och man använder sedan det organiska material som därvid bildas. Använda torrväxtunderlag, se B28 • Annat avfall som skilt samlats upp levereras till återvinning av avfall. Exempel på avfall som skilt samlas in är papp, papper, plast, glas, metall. • Blandavfall förs till närmaste avfallsuppsamlingsplats – Avfallslag 646/2011 – Lag om ändring av avfallslagen 714/2021 – SRf om avfall 978/2021, ändring 526/2022			
D3	Energianvändning och miljöeffekter	Farligt avfall	Uppfylls regeln?		
			ja	nej	berör ej
	Hanteras farligt avfall korrekt? Har innehållet i avfallskärlet eller avfallsförpackningen märkts ut korrekt? --- Lagstadgat och av Tukes ställt krav, gäller alla -- Belägg: visuell granskning	Med farligt avfall avses sådant avfall, som är eld- eller explosionsfarligt, smittosamt eller på annat sätt farligt för hälsan eller miljön. De vanligaste farliga avfallen är: oljor, målfärg, batterier, kylavskor, oljefilter och växtskyddsmedel som ska tas ur bruk. Farligt avfall som uppkommer i företaget samlas i ett eget mellanlagringsförråd, varifrån det så fort som möjligt, dock senast inom ett år, levereras till kommunal insamlingsplats för farligt avfall eller till en auktoriserad avfallsinsamlare. Lampavfall från växthusproduktion förs till en samlingspunkt där man tar emot sådant. fortsätter på följande sida...			

		... fortsättning från föregående sida Mellanlagringsplatsen ska vara ändamålsenlig, skyddad för barn och husdjur, avfallet uppbevaras i originalförpackningar och/eller väl märkt, eventuellt läckage till bottenjord eller avlopp ska förhindras. Växtskyddsmedel som inte kan användas ska i sina egna originalförpackningar och väl tillslutna föras för avyttrande. Om förpackningen är i så dåligt skick, att den inte som sådan tryggt kan transporteras till uppsamlingsplatsen, bör den placeras i en tät och hållbar förpackning, från vilken läckage inte kan uppstå. På förpackningen skriver man preparatets namn, om det är känt. Om texten på en förpackning med kemikalier eller växtskyddsmedel har förstörts och man inte exakt vet vad förpackningen innehåller, ska förpackningen tydligt märkas med texten: GIFTIGT VÄXTSKYDDSMEDEL eller FARLIGT AVFALL – SAMMANSÄTTNING OKÄND – Avfallslag 646/2011 – Lag om ändring av avfallslagen 714/2021 – SRf om avfall 978/2021, ändring 526/2022 – Tukes' broschyr om avyttrande av växtskyddsmedel som är föråldrade och som tagits ur registret.			
D4	Energianvändning och miljöeffekter	Kompostering	Uppfylls regeln? ja nej berör ej		
	Komposteras växtavfall korrekt? -- Miljölagstiftningskrav, gäller alla -- Belägg: visuell granskning	Kompost får inte anläggas på ett grundvattenområde som har betydelse som vattentäkt, inte heller i omedelbar närhet till ett vattendrag. Kompoststacken formas med så branta sidor som möjligt för att regnvatten så lite som möjligt kan komma åt att skölja genom stacken. Man rekommenderar att en kompoststack i eftermognadsskedet täcks med plast eller ett lager torv. Kompostering av eget växtavfall för eget bruk på gården förutsätter inte anmälan till registret över aktörer i gödselindustribranschen, men om växt- eller mullfraktioner kommer från handelsberedning el. dyl. utanför gården, berörs komposteringen av lagstiftningen om gödselindustri. Man förpliktas däremot inte små aktörer till registrering eller ansökning om godkännande av produktionsanläggning (JSMf 22/15 2§). – Miljöskyddslag 527/2014 – Avfallslag 17.6.2011/646 – Lag om ändring av avfallslagen 714/2021 – Lag om gödselmedel 711/2022 – SRf 1250/2014 om begränsning av vissa utsläpp... – SRf om miljöskydd 4.9.2014/713 – JSMf 11/12, ändring JSMf 22/15 2§ – Kommunens miljöskyddsbestämmelser			

D5	Energianvändning och miljöeffekter	Grundvattenområden	Uppfylls regeln?		
			ja	nej	berör ej
	Har företaget produktionsplatser som ligger på grundvattenområde? Hur säkerställer man i företaget att det inte på I eller II klass grundvattenområden, som lämpar sig för vattenförsörjning, används sådana växtskyddsmedel som är förbjudna på grundvattenområden? -- Lagstadgat krav, gäller alla företag i vilka växtskyddsmedel används -- Belägg: muntlig redogörelse och odlingsanteckningar	• Vissa växtskyddsmedel eller deras nedbrytningsprodukter transporteras lätt i marken och därför har man helt förbjudit användning eller begränsat användningen av dem på grundvattenområden (grundvattenområden av klass I och II). • Användningsförbud eller begränsning har märkts ut på förpackningen. • Företaget ska ta reda på om åkerskiften eller växthus ligger på grundvattenområden av klass I eller II, vilka lämpar sig för vattenförsörjning. • Man bör följa lagstiftningen som gäller förbud att förstöra grundvatten. • Företaget ser till att man inte på åkerskiften eller i växthus, som är belägna på grundvattenområden av I eller II klass som lämpar sig för vattenförsörjning, använder sådana växtskyddsmedel som är förbjudna att använda på grundvattenområden. • För gödselmedelfabrikat kan också finnas begränsningar av användningen som gäller olika typbeteckningar. Begränsningen finns utsatt i produktdeklarationen. – Tilläggsinformation: www.tukes.fi med sökordet "Grundvattenbegränsningar" – Lagen om växtskyddsmedel 29.12.2011/1563			
D6	Energianvändning och miljöeffekter	Kemikalietankarnas skick på grundvattenområde	Uppfylls regeln?		
			ja	nej	berör ej
	Finns det på gården underjordiska olje-, bränsle- eller kemikalietankar på grundvattenområde? Om det finns, har de underjordiska olje-, bränsle- eller kemikalietankarna granskats regelbundet av en av Tukes auktoriserad inspektör? -- Kravet baseras på myndighetskrav (Tukes), gäller underjordiska tankar på grundvattenområden -- Belägg: besiktningsprotokoll eller -märkning	Ansvar för en eventuell oljeskada ligger hos fastighetens ägare eller innehavare. Försäkringen ersätter kanske bara t.ex. skador utanför tomten, men inte skador som sker på tomten eller i byggnaden. Då en skada skett blir det ofta mycket dyrt att rengöra marken. Inspektionsintervaller: • Cisternen ska granskas första gången 10 år efter att den tagits i bruk. • Tidpunkterna för följande granskningar bestäms av cisternens konditionsklass. • Metallcisterner av klass A skall granskas på nytt med fem (5) års och andra än metallcisterner med tio (10) års mellanrum. • En cistern av klass B skall granskas på nytt med två (2) års mellanrum. • En cistern av klass C skall tas ur bruk inom sex månader efter att granskning gjorts, om inte brand/räddningsmyndigheterna utfärdat undantagslov för cisternbruket. • En cistern av klass D skall omedelbart tas ur bruk. Konditionsundersökningen gäller också både stål- och glasfibercisterner. – Tilläggsinformation: www.tukes.fi med sökorden "Kiinteistön öljysäiliöiden kunnon varmistaminen"			

D7	Energianvändning och miljöeffekter	Kemikalietankarnas säkerhet	Uppfylls regeln?		
			ja	nej	berör ej
	Har man skött om att ovanjordiska bränsle-/kemikaliecisterner är trygga för miljön? -- Kvalitetsgärdskrav -- Belägg: visuell granskning	Företaget ser till att bränsle inte kommer åt att rinna ut i jorden från ovanjordiska bränsletankar. • Ovanjordiska bränsletankar exempelvis: • placeras i skyddsbassäng eller vallas in • cisternen förses med tömningshinder (laponesto) som förhindrar att bränslecisternen töms även om tankningspistolen faller i marken • cisternen förses med överfyllnadsskydd • cisternen förses med krockbarriär • cisternens bränsleslags kondition granskas regelbundet (inga sprickor).			
D8	Energianvändning och miljöeffekter	Näringsämnesutsläpp	Uppfylls regeln?		
			ja	nej	berör ej
	Används i odling på friland metoder som förhindrar att näringsämnen urlakas? -- Kvalitetsgärdskrav -- Belägg: muntlig redogörelse och visuell granskning	Urlakning av näringsämnen från åkrarna till vattendrag minskas. Urlakning av näringsämnen minskas till exempel med följande åtgärder (minst ett villkor skall uppfyllas): • de åkerskiften, som gränsar till utfallsdike, bäck eller vattendrag, förses med renar eller skyddszoner som täcks av vegetation • näringsämneshaltig ytavrinning från åkrarna förhindras med väl fungerande täckdikning eller reglerad dränering • vatten som samlas upp från åkern styrs till våtmark eller sedimenteringsbassäng innan det går ut i vattendrag • marken bearbetas enligt höjdkurvorna • Restaurering av översvåmningsområden och vattendrag i närheten av åkerskiften minskar dessutom mängden näringsämnen som transporteras från åkern till vattendrag. Restaurering av vattendrag kan innebära till exempel att ursprungligen krokiga och mångformade vattenkanaler återställs i sitt naturenliga skick.			

D9	Energianvändning och miljöeffekter	Sotning	Uppfylls regeln?		
			ja	nej	berör ej
	Underhålls värmecentralen i växthusproduktion genom regelbunden sotning? Byter man brännarens munstycken regelbundet? --- Lagstadgat krav, gäller alla växthusföretag --- Belägg: muntlig redogörelse	Sotning håller rökkanalerna rena, främjar fullständig förbränning och minskar till en del brandriskerna. • Värmecentralen underhålls regelbundet för att pannans energieffektivitet ska vara så god som möjligt och utsläppen så små som möjligt. • Rökgaserna från pannan kontrolleras och ugnen samt rökkanalerna sotas minst en gång i året. • Oljebrännarens munstycken byts regelbundet, så kan man så väl som möjligt utnyttja den energi oljan innehåller. – Lag om ändring av räddningslagen 1078/2018, 13§ moment a och b			
D10	Energianvändning och miljöeffekter	Belysningsutrustningens skick	Uppfylls regeln?		
			ja	nej	berör ej
	Rengörs belysningsutrustningen i växthusproduktion regelbundet? -- Kvalitetsgårdskrav, gäller alla växthusföretag -- Belägg: muntlig redogörelse och visuell granskning	Belysningsutrustningen rengörs och lamporna byts med regelbundna intervaller. För att säkerställa god ljuseffekt bör högtrycksnatriumlampor bytas ut efter 10 000 – 12 000 drifttimmar och LED-lampor bör bytas ut senast efter 50 000 drifttimmar. Dessutom bör reflektorerna bytas ut eller ytan rengöras med några års mellanrum.			
D11	Energianvändning och miljöeffekter	Miljöprogram	Uppfylls regeln?		
			ja	nej	berör ej
	Har företaget ett miljöprogram? -- Kvalitetsgårdskrav som gäller alla -- Belägg: ISO 14001, annat motsvarande miljöprogram eller aktuell "Intern revision av miljöansvaret"	Miljöprogrammet (t.ex. Intern revision av miljöansvaret) ska uppdateras vid behov och minst vartannat år. Om företaget har ett ISO 14001 miljöprogram etc. följs dess villkor.			
D12	Energianvändning och miljöeffekter	Plan för att befrämja naturens biologiska mångfald	Uppfylls regeln?		
			ja	nej	berör ej
	Tillämpar företaget åtgärder som befrämjar naturens biologiska mångfald? -- Kvalitetsgårdskrav, gäller ej växthusproduktion -- Belägg: Visuellt granskning och en skriftlig "Mångfaldsplan", Miljöförbindelse eller motsvarande	Mångfaldsplanen ska uppdateras vid behov och minst en gång vart fjärde per år. Om företaget har miljöförbindelse följs dess villkor.			

E. Systematisk utveckling av företaget och ansvarsfull användning av arbetskraft

Faktorer som inverkar på arbetstagarnas hälsa och säkerhet bedöms och man söker metoder för att minska på riskerna och belastningen. I företaget utförs systematiskt kvalitetsarbete med principer såsom regelbunden självutvärdering av den egna verksamheten.

E1	Systematisk utveckling av företaget och ansvarsfull användning av arbetskraft	Verksamhetsprogram för arbetarskyddet och arbetsmiljöns riskutvärdering	Uppfylls regeln?		
			ja	nej	berör ej
	Har man systematiskt gått genom och identifierat riskfaktorer? Har företaget ett skriftligt verksamhetsprogram för arbetarskyddet? Kan företaget uppvisa interna säkerhetsdirektiv? Är introduktionen av arbetstagare korrekt skött? -- Baseras på lagstadgade krav och gäller alla arbetsgivare -- Belägg: muntlig redogörelse för identifieringen av riskfaktorer, dessutom skriftligt verksamhetsprogram för arbetarskyddet, dokument över utförda introduktioner i arbetet, handledningsdirektiv samt företagets interna säkerhetsdirektiv	Riskerna i arbetet, arbetsmiljön och arbetsförhållandena bör systematiskt utredas och undersökas. Då riskerna undersöks skall till exempel följande saker beaktas: • risken för olycksfall och förlust av hälsan, • arbetets fysiska belastning, • kemiska risker, • maskiners och arbetsredskaps säkerhet, • risken för och förebyggandet av olyckor, räddning och första hjälpen, • inträffade olyckor och farosituationer, • yrkessjukdomar och yrkesrelaterade sjukdomar, • arbeten som utförs av unga arbetstagare. Arbetsgivaren bör ha ett program (verksamhetsprogram för arbetarskyddet) för främjande av säkerhet och hälsa samt bevarande av arbetstagarnas arbetsförmåga. Verksamhetsprogrammet skall omfatta följande: • fördelning av arbetarskyddsansvaret i företaget • hur arbetshälsovården är ordnad • beskrivning av arbetsmiljön och utvecklingsbehov • företagets interna säkerhetsdirektiv • rutiner för introduktion i arbetet. • Man skall gå på ett för arbetstagaren begripligt språk, gå igenom åtminstone det som berör produktsäkerhet, hygienrutiner samt arbets-säkerhet • Över introduktionen i arbetet görs ett skriftligt dokument, som arbetstagaren undertecknar. Ur dokumentet skall framgå vilka saker som behandlats. • arbetsförhållanden (i arbetsmiljön) som följs upp • beaktandet av arbetarskyddsfrågor i företagets verksamhet, samt • uppföljning och upprätthållande av verksamhetsprogrammet – Arbetarskyddslag 23.8.2002/738, § 8-10 – Arbetarskyddslagstiftning: www.tyosuojelu.fi använd sökordet "arbetarskydd" – Utrikesministeriets direktiv: www.formin.finland.fi använd sökordet "säsongarbete" – Lagen om unga arbetstagare 19.11.1993/998			
E2	Systematisk utveckling av företaget och ansvarsfull användning av arbetskraft	Räddningsplan	Uppfylls regeln?		
	Har företaget en räddningsplan? -- Lagstadgat krav som gäller företag som inhyser minst 20 personer, eller vars produktionsutrymmen eller lagerbyggnaders areal överstiger 1500 m². -- Belägg: visuell granskning	Det ska finnas räddningsplan i enlighet med Räddningslag (379/2011) 15 §, för utrymmen där man tillfälligt inkvarterar minst 20 personer på en gång, samt för över 1500 kvadratmeter stora industri-, produktions- eller lagerbyggnader. – Arbetarskyddslag 23.8.2002/738, § 8-10 – Räddningslag 379/2011 – Srf 407/2011 om räddningsväsendet			

E3	Systematisk utveckling av företaget och ansvarsfull användning av arbetskraft	Första hjälpen utrustning, brandsläckare, nödanvisningar och varningsmärkning	Uppfylls regeln?		
			ja	nej	berör ej
	Finns nödanvisningar synligt framme? Är brandsläckare och utrustning för första hjälpen lämpligt placerade? Har farliga ställen märkts med varningsskyltar? Finns alla behövliga säkerhetsdatablad tillgängliga? -- Grundar sig på lagstadgade krav, gäller alla arbetsgivare -- Belägg: visuell granskning	- I företaget skall finnas första hjälpen-utrustning och primärsläckningsredskap. - Direktiven för nödsituationer skall innehålla noggranna uppgifter om företagets plats, allmänt nödnummer och eventuella särskilda saker som bör uppmärksammas i fall av eldsvåda. Vid behov skall direktiven för nödsituationer översättas till ett sådant språk, som arbetstagarna förstår. Direktiven för nödsituationer bör enkelt finnas synligt för alla arbetstagare. - Utrustning för första hjälpen och för primärsläckning skall vara tydligt märkta och så lättåtkomliga som möjligt. - Säkerhetsdatablad ska finnas lättillgängliga där farliga kemikalier hanteras. - Säkerhetsdatabladet ger information om farorna med kemikalien, säker lagring, hantering och avyttring. Företaget ska utgående från informationen i säkerhetsdatabladet fastställa lämpliga åtgärder som gör det möjligt för företaget att hantera de risker som kemikalien orsakar. – Arbetarskyddslag 23.8.2002/738, 38§, 45§ – SRF715/2001, 5§			
E4	Systematisk utveckling av företaget och ansvarsfull användning av arbetskraft	Kemikalieförteckning	Uppfylls regeln?		
			ja	nej	berör ej
	Om företaget har en avlönad arbetskraft, finns det en lagstadgad kemikalieförteckning? -- Baserat på lagstadgade krav, gäller för alla arbetsgivare -- Belägg: visuell granskning	En förteckning på alla farliga kemikalier som används på arbetsplatsen ska sammanställas i alfabetisk ordning enligt handelsnamnet, och där kemikalien eventuella faroangivelser och säkerhetsdatabladets datering noteras. Säkerhetsdatablad och förteckningen över farliga kemikalier som används på arbetsplatsen ska hållas synliga för de anställda på arbetsplatsen. – Arbetarskyddslag 23.8.2002/738, 38§ – SRF om kemiska agenser i arbetet 9.8.2001/715, 5§			
E5	Systematisk utveckling av företaget och ansvarsfull användning av arbetskraft	Instruktioner och kunskap i första hjälpen	Uppfylls regeln?		
			ja	nej	berör ej
	Finns det på arbetsplatsen förstahjälpen kunnig person eller adekvata första hjälpen instruktioner till påseende? -- Kvalitetsgårdskrav, gäller alla -- Belägg: första hjälpen kursintyg och/eller första hjälpen instruktioner	Företaget ska ha minst en första hjälpen -kunnig person och/eller adekvata första hjälpen instruktioner till allmänt påseende. – Arbetarskyddslag 23.8.2002/738, § 46-47 – Arbetsskyddslagstiftning: www.tyosuojelu.fi söordet "första hjälpen-beredskap"			
E6	Systematisk utveckling av företaget och ansvarsfull användning av arbetskraft	Pauser	Uppfylls regeln?		
			ja	nej	berör ej
	Råder man arbetstagarna att hålla tillräckliga pauser i belastande arbete? -- Kvalitetsgårdskrav, gäller alla arbetsgivare -- Belägg: muntlig redogörelse, del av arbetarskyddets verksamhetsprogram och rutinerna för introduktion i arbetet	- Vid belastande arbete eller sådant arbete som utförs i en för kroppen ansträngande temperatur råder man arbetstagarna att hålla tillräckligt med pauser. - Extra pauser i arbetet bestäms enligt hur belastande arbetet är och enligt temperatur och relativ fuktighet			

E7	Systematisk utveckling av företaget och ansvarsfull användning av arbetskraft	Skyddsutrustning	Uppfylls regeln?		
			ja	nej	berör ej
	Har man i företaget sett till att faktorer som gör arbetsmiljön ohälsosam har avlägsnats och att arbetstagarna har tillgång till skyddskläder och den skyddsutrustning som behövs? Förvaras och underhålls skyddsutrustningen korrekt? -- Lagstadgat krav, gäller alla -- Belägg: muntlig redogörelse och visuell granskning	Arbetsgivaren ansvarar för sina arbetstagares arbets-säkerhet. Arbetsgivaren skall se till att arbetsgivarna har den skyddsutrustning som behövs för att tryggt utföra arbetet. Arbetsgivaren skall sörja för att skyddsutrustning alltid vid behov även används: • I dammiga arbeten skall dammet avlägsnas eller bindas eller lämpliga andningsskydd användas av arbetstagarna. • I bullriga (över 80 dB) arbeten används hörselskydd. • Vid andra farliga arbeten adekvat skyddsutrustning • Vid hantering av kemikalier eller i växtskyddsarbeten skyddsutrustning och skyddsdräkter som behövs enligt säkerhetsdatabladet. • Ändamålsenliga förvaringsutrymmen för skyddsutrustning och skyddsdräkter åtskilt från livsmedel. • Man bör se till att skyddsutrustning och skyddsdräkter rengörs och underhålls korrekt. • Brukstiden märks på aktivkolfilter och dessa används och förvaras korrekt.			
E8	Ansvarsfull användning av arbetskraft	Arbetshygienisk karenstid	Uppfylls regeln?		
			ja	nej	berör ej
	Har företaget sett till att arbetshygienisk karenstid löpt fullt ut innan man efter en växtskyddsbehandling återgår till arbetet i växthuset? -- Kvalitetsgårdskrav, gäller alla -- Belägg: muntlig redogörelse	Efter växtskyddsbehandlingen kan man arbeta i växtbeståndet utan skyddsutrustning då sprutvätskan helt torkat i växtbeståndet och växthuset ordentligt ventilerats i minst två timmar. Om den arbetshygieniska karenstiden inte nämns på preparatets etikett är minimitiden 12 timmar. Att känna lukten av växtskyddsmedlet innebär exponering.			
E9	Ansvarsfull användning av arbetskraft	Lagring av ammoniumnitratgödselmedel med hög kvävehalt	Uppfylls regeln?		
			ja	nej	berör ej
	Har man gjort en skriftlig anmälan om lagring av ammoniumnitratgödselmedel med hög kvävehalt? -- Lagstadgat krav, gäller alla -- Belägg: visuell granskning	Om lagring av ammoniumnitratgödselmedel med hög kvävehalt (N över 28 %) skall en skriftlig anmälan göras till räddningsmyndigheterna, om mängden ammoniumnitrat som lagras är minst 1 000 kg och lagringen räcker minst ett dygn. Anmälan skall göras i god tid eller minst 2 veckor innan lagringen börjar. – SRf 21.5.2015/685 33§			

E10	Systematisk utveckling av företaget och ansvarsfull användning av arbetskraft	Boende	Uppfylls regeln?		
			ja	nej	berör ej
	Om det finns anställda inhysta på gården, har det säkerställts att de anställdas boende är trygga och i övrigt beboeliga? -- Kvalitetsgårdskrav som gäller alla -- Belägg: Visuellt granskning	De anställdas boende ska ombesörjas i för ändamålet lämpliga och beboeliga byggnader. Åtminstone följande bör beaktas: • brandsäkerhet (brandlarm testas minst en gång i månaden, det finns en brandfilt och nödvändig primärsläckningsutrustning i gemensamma utrymmen, utgångar är markerade) • bra luftkvalitet (bra luftflöde och/eller effektiv ventilation, inga fuktskador eller radonexponering etc.) • ingen risk för fall, halka, elektriska stötar (elektriska apparater och elkablar är i gott skick och säkra att använda) • tillräcklig termisk komfort i förhållande till temperatur, luftdrag etc. • lämpligt för boende (separata utrymmen för vila och sömn, för att förvara personliga tillhörigheter, för umgänge, för att laga och förvara mat, för att äta och för att sköta hygien) och det ska finnas tillgång till varmt och kallt vatten • det ska finnas sorterings och uppsamlingsställen för avfall, samt avloppsvattenrening			
E11	Systematisk utveckling av företaget och ansvarsfull användning av arbetskraft	Självutvärdering	Uppfylls regeln?		
			ja	nej	berör ej
	Finns en skriftlig eller elektronisk självutvärderingsrapport? Har utförd självutvärdering dokumenterats och daterats? Har konstaterade avvikelser i de obligatoriska villkoren korrigerats och har de utförda korrigeringsarna antecknats i rapporten? -- Kvalitetsgårdskrav, gäller alla -- Belägg: självutvärderingsrapport	• Självutvärdering enligt Kvalitetsgårdsriktlinjerna skall göras och inskickas till Inhemsk Trädgårdsprodukter rf inom det år då det förlöpt två år efter auditeringen. • För egen revisionen används Inhemsk Trädgårdsprodukter rf:s elektroniska frågeblankett för självutvärdering eller Kvalitetsgårdsauditeringsblanketten. • Alla avvikelser i obligatoriska villkor som upptäcks ska åtgärdas så fort som möjligt. Ur rapporten skall också framgå utförda korrigeringar samt tidpunkten för dessa.			

